

Kaupunginhallitus

02.11.2026

AIKA 02.11.2026 klo 12:00 -

PAIKKA Kaupunginhallituksen huone

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

Asia		Sivu
1	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2	Pöytäkirjan tarkastus	4
3	Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen	5
4	Kaupunginjohtajan ajankohtaiskatsaus	6
5	Talousarvion ja tavoitteiden toteutuminen/Syyskuu 2026	7
6	Vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelma (KV)	10
7	Rakennusjärjestyksen hyväksyminen	17
8	Keski-Uudenmaan Työterveys Oy:n osakkeiden myynti	50
9	Työterveyspalveluiden hankintaa koskeva päätös	53
10	Korkeimman hallinto-oikeuden päätös (Lausunnon antaminen korkeimman hallinto-oikeuden lausumapyyntöön: Valituslupahakemuksen kohteena oleva päätös, markkinaoikeuden päätös 10.10.2025, 549/2025)	57
11	Lohjan vammaisneuvoston aloite esteettömyysasiantuntijan tehtävästä Lohjan kaupungille (KV)	62
12	Valtuustoaloite: Hankinnoilla työllistäminen osaksi Lohjan kaupungin vastuullisia hankintoja (KV)	66
13	Otto-oikeuden käyttäminen toimielinten ja viranhaltijoiden päätöksiin	70
14	Tiedotusluontoiset asiat	72

Joona Räsänen
puheenjohtaja

KUTSUTUT

Jäsen

Räsänen Joona
Luoma Pekka
Skaffari Laura
Aaltola Maija
Aittakumpu Birgit
Lackman Taina
Maittila Hannele
Saari Leena
Saarinen Markku
Salmenpohja Juhana
Sarvi Kristian
Slunga-Poutsalo Riikka
Sundqvist Kaj

puheenjohtaja
1. varapuheenjohtaja
2. varapuheenjohtaja
jäsen
jäsen
jäsen
jäsen
jäsen
jäsen
jäsen
jäsen
jäsen
jäsen

Muu

Piirtola Mikko
Forsström Pirjo-Leena
Tallqvist Jan
Ståhl Petra
Lundström Sanna
Häkkinen Hannes
Lehmus Juha-Pekka

kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
kaupunginjohtaja, esittelijä
hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä
vs. kaupunkirakennejohtaja
sivistysjohtaja

02.11.2026

1

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginhallitus 02.11.2026

Hallintosäännön 134 §:n mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen. Toimielimen kokous on laillinen, jos se on toimielimen tai puheenjohtajan päättämänä kokousaikana (hallintosääntö § 125). Toimielimen kokous on päätösvaltainen, kun läsnä on vähintään puolet toimielimen jäsenistä tai varajäsenistä.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Ståhl Petra

Päätösesitys Kaupunginhallitus toteaa, että kokous on laillinen ja päätösvaltainen.

Päätös

02.11.2026

2 Pöytäkirjan tarkastus

Kaupunginhallitus 02.11.2026

Pöytäkirjan pitämisestä ja tarkastamisesta määrätään hallintosäännön 147 §:ssä.

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 16.6.2025 § 271 päättänyt, että pöytäkirjan tarkastaa kaksi kussakin kokouksessa valittua pöytäkirjantarkastajaa. Tarkastusta varten pöytäkirja liitteineen ja oheismateriaaleineen viedään kokousportaaliin nähtäville ja pöytäkirja allekirjoitetaan sähköisesti allekirjoitusjärjestelmässä. Linkki pöytäkirjan allekirjoitukseen toimitetaan puheenjohtajalla ja pöytäkirjan tarkastajille sähköpostitse.

Pöytäkirjan tarkastus ja allekirjoitukset tulee olla tehty kokousta seuraavaan maanantaihin mennessä.

Mikäli tarkastaja ja puheenjohtaja taikka tarkastajat keskenään ovat erimielisiä pöytäkirjan sisällöstä, tarkastetaan pöytäkirja erimielisyyttä koskevilta osin kaupunginhallituksen seuraavassa kokouksessa.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Ståhl Petra

Päätösesitys

Tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan kaupunginhallituksen jäsenet Maija Aaltola ja Birgit Aittakumpu.

Päätös

02.11.2026

3

Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen

Kaupunginhallitus 02.11.2026

Kaupunginhallitukselle on toimitettu kokouksen esityslista. Hallintosäännön 136 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Hallintosäännön 137 §:n mukaan toimitella voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Ståhl Petra

Päätösesitys Päätetään käsitellä asiat ennalta jaetun esityslistan mukaisesti.

Päätös

02.11.2026

4 **Kaupunginjohtajan ajankohtaiskatsaus**

Kaupunginhallitus 02.11.2026

Kaupunginjohtaja esittää kaupunginhallitukselle ajankohtaiskatsauksen.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Ståhl Petra

Päätösesitys Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi kaupunginjohtajan ajankohtaiskatsauksen.

Päätös

02.11.2026

5**Talousarvion ja tavoitteiden toteutuminen/Syyskuu 2026**

927/02.02.00/2025

Kaupunginhallitus 02.11.2026

Kaupunkirakenne -toimiala laatii kuukausittain talouskatsauksen, jossa seurataan kunkin toimielimen talousarvion euromääräistä toteumaa. Talouskatsauksen ja säännöllisen seurannan avulla on mahdollista arvioida toteutuman kehitystä suhteessa talousarvioon sekä tehdä mahdollisesti tarvittavia korjausliikkeitä talousarviossa pysymiseksi.

Käyttötalouden toimintakate oli -93,8 milj. euroa, mikä on 74,0 % talousarviosta, kun teoreettinen tasainen käyttö olisi 75,0 % (edellisenä vuonna -88,9 milj. euroa ja 74,8 % koko vuoden toteumasta). Ulkoisten toimintakulujen toteuma oli -122,1 milj. euroa eli 75,6 % (edellisenä vuonna -119,3 milj. euroa ja 74,2 % koko vuoden toteumasta). Käyttötalouden toimintatuottoja on kertynyt 28,2 milj. euroa eli 81,9 % budjetoidusta (edellisenä vuonna 30,5 milj. euroa ja 72,7 % koko vuoden toteumasta).

Henkilöstökulujen toteuma -77,6 milj. euroa oli 76,7 % budjetoidusta ja palveluiden ostojen toteuma -24,2 milj. euroa oli 78,7 % budjetoidusta. Nämä ylittävät selvästi teoreettisen tasaisen käytön 75,0 %.

Henkilöstökuluihin sisältyvät palkkakulut ovat -62,8 milj. euroa mikä on 77,0 % talousarviosta. Henkilöstökuluja ja palkkakuluja toteutumaa nostaa kesäkuussa maksetut lomapalkat. Lisäksi loppuvuotta ajatellen on huomioitava, että 1.8.2026 tuli yleiskorotus 2,27 % kunta-alan palkkoihin.

Palvelujen ostoissa on huomioitava, että Palvelusetelit on budjetoitu kohtaan Avustukset mutta toteuma on Palvelujen ostoissa.

Kaupungin tuloslaskelma (ulkoinen) syyskuu 2026 (tilanne 25.10.2026):

02.11.2026

	Ta 2026	Käyttö 2026	Jäljellä	Käyttö %
Toimintatuotot	34 470 554	28 247 955	6 222 599	81,9
Myyntituotot	15 316 100	11 404 704	3 911 396	74,5
Maksutuotot	6 278 100	5 390 512	887 588	85,9
Tuet ja avustukset	2 796 454	3 316 265	-519 811	118,6
Muut toimintatuotot	10 079 900	8 136 474	1 943 426	80,7
Valmistus omaan käyttöön	180 000	22 544	157 456	12,5
Toimintakulut	-161 453 554	-122 057 043	-39 396 511	75,6
Henkilöstökulut	-101 110 201	-77 585 668	-23 524 533	76,7
Palkat ja palkkiot	-81 564 795	-62 810 980	-18 753 815	77,0
Henkilösivukulut	-19 545 406	-14 774 688	-4 770 718	75,6
Eläkekulut	-16 409 993	-12 666 782	-3 743 211	77,2
Muut henkilösivukulut	-3 135 413	-2 107 906	-1 027 507	67,2
Palvelujen ostot	-30 770 133	-24 226 863	-6 543 270	78,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 947 300	-9 893 105	-5 054 195	66,2
Avustukset	-10 566 420	-8 010 065	-2 556 355	75,8
Muut toimintakulut	-4 059 500	-2 341 341	-1 718 159	57,7
Toimintakate	-126 803 000	-93 786 544	-33 016 456	74,0

Talousarvion toteutuminen toimialoilla (ulkoiset erät, teoreettinen tasainen 75,0 %):

- Sivistys: toimintakulut -67,4 milj. euroa 75,7 %, toimintatuotot 8,8 milj. euroa 85,3 %, toimintakate -58,6 milj. euroa 74,5 %
- Kaupunkirakenne: toimintakulut -44,1 milj. euroa 73,1 %, toimintatuotot 18,6 milj. euroa 87,1 %, toimintakate -25,5 milj. euroa 65,7 %
- Konsernipalvelut sis. muut toimielimet (Luottamushenkilöhallinto sekä Keskusvaali- ja Tarkastuslautakunta): toimintakulut -10,6 milj. euroa 86,9 %, toimintatuotot 869 teur 145,2 %, toimintakate -9,7 milj. euroa 83,9 %

Verotuloja on kertynyt 84,9 milj. euroa, mikä on 74,7 % talousarviosta (vrt. edellisenä vuonna 82,2 milj. euroa ja 75,3 % koko vuoden toteumasta).

Valtionosuuksia on kertynyt 21,9 milj. euroa, joka on 74,3 % talousarviosta (vrt. edellisenä vuonna 23,3 milj. euroa ja 75,0 %).

Investointien kulujen toteutuma on 11,4 milj. euroa, joka on 38,3 % talousarviosta (vrt. edellisenä vuonna 13,4 milj. ja 64,8 % talousarviosta). Investointien tuottojen toteuma on 364 teur, joka on 72,8 % talousarviosta.

Vuoden 2026 talousarvion toteutumiseen vaikuttavia tekijöitä:

- Kuntaliiton 26.9.2026 päivitetyn veroennustekehikon mukainen arvio kunnan verotuloista 2026 on 111,5 milj. euroa, kun talousarviossa verotuloiksi on arvioitu 113,7 milj. euroa. Verotuloennuste on vähän yli 2,2 milj. euroa talousarviota pienempi.
- Valtionosuuksia odotetaan (Kuntaliiton julkaisu 22.9.2026) kertyvän tänä vuonna 29,3 milj. euroa, kun talousarviossa on 29,5 milj. euroa. Valtionosuuksia tulee tämän tiedon mukaan 225 000 euroa vähemmän talousarvioon verrattuna.

Kaupunginhallitus

02.11.2026

Vuosikate on ennusteen mukaan noin 400 000 euroa talousarviota parempi. Poistot ovat 1,9 milj. euroa arvioitua suuremmat. Tämä heikentää tilikauden tulosta ja tilikauden tämän hetken ennuste on, että tulos tulemaan olemaan n. 5,4 milj. euroa alijäämäinen. Tulos on n. 1,5 milj. euroa heikompi kuin talousarvio.

Lisätiedot

Talousjohtaja Mikael Boström, mikael.bostrom(at)lohja.fi

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Ståhl Petra

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää merkitä talousarvion toteutumisen tiedoksi.

Päätös

02.11.2026

6**Vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelma (KV)**

1335/02.02.00/2026

Kaupunginhallitus 02.11.2026

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talous-arviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käytötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Kuntatalouden kehitys

Kuntatalouden tilanne heikkenee edelleen vuonna 2026. Kuntien omista sopeutustoimista huolimatta toimintakulut kasvavat 2,7 prosenttia. Toimintakuluja kasvattavat erityisesti henkilöstövaltaiselle kunta-alalle sovitut palkkaratkaisut, jotka kasvattavat kuntasektorin työvoimakustannuksia. Kuntasektorin kustannuksia kuvaava peruspalveluiden hintaindeksi kasvaa keskimäärin 3,3 prosenttia vuodessa. Kuntien toimintatuotot kehittyvät kuluvana vuonna maltillisesti.

TE-palvelu-uudistuksen myötä kunnat vastaavat osasta työttömyysetuuksien rahoitusta, mikä tekee kuntataloudesta suhdanneherkemmän, sillä tulojen lisäksi myös menot reagoivat työllisyyskehitykseen. Avustusmenot pysyvät korkealla tasolla työttömyyden pysyessä korkeana. Kuntien verotulot kääntyvät kasvuun edellisvuodesta ja kasvavat 4,9 prosenttia erityisesti kunnallis- ja

02.11.2026

yhteisöveron vahvan kehityksen myötä. Valtionosuudet kasvavat noin 4,0 prosenttia. Kasvua kuitenkin hidastavat valtionosuuksiin tehtävät vähennykset kuten indeksijarru ja määräaikaiset tason vähennykset. Vuosikate vahvistuu hieman edellisvuodesta, mutta tilikauden tulos heikkenee ja pysyy niukasti positiivisena, kun vuoden 2025 tulosta parantaneet kertaluonteiset erät poistuvat. Toiminnan ja investointien rahavirta heikkenee 300 milj. euroa 1,1 mrd. euroa alijäämäiseksi.

Vuonna 2027 toimintakulut kasvavat 2,9 prosenttia palkankorotusten ollessa suurimmillaan, ja korotusten ennakoidaan ylittävän yleisen ansiotasokehityksen. Toimintatulot kasvavat vain 0,2 prosenttia, ja toimintakate heikkenee 4,2 prosenttia painuen 16,6 mrd. euroa negatiiviseksi. Verotulojen kasvu on 3,8 prosenttia. Kuntien tuloja heikentävät erityisesti valtionosuuksiin kohdistuvat vähennykset, joista merkittävimmät ovat indeksijarrun kertaluonteinen nosto 2,8 prosenttiin vuonna 2027 sekä kustannustenjaon tarkistus. Valtionosuudet supistuvat edellisvuodesta. Vuosikate heikkenee ja kattaa poistot niukasti, minkä vuoksi kuntatalouden tilikauden tulos jää lähes nolnaan. Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta on ennustejaksolla heikoimmillaan vuonna 2027, jolloin se painuu 1,4 mrd. euroa alijäämäiseksi.

Kuntien peruspalvelujen painopiste säilyy sivistys- ja kulttuuripalveluissa, joiden yhteenlaskettu palvelutarve on aleneva. Tarpeen supistuminen välittyy menoihin kuitenkin vain osittain, sillä palveluverkon, henkilöstörakenteen ja lainsäädännöllisten velvoitteiden jäykkyudet hidastavat menojen sopeutumista palvelutarpeen mukana. Lisäksi varhaiskasvatuksen osallistumisaste ja erityisen tuen tarve ovat viime vuosina kasvaneet. Näistä syistä palvelutarpeen pienenemisen menoja laskevaa vaikutusta on ennusteessa hieman loivennettu.

Väestökehitys eriyttää kuntia toisistaan. Syntyvyyden lasku ja maan sisäinen muuttoliike heikentävät muuttotappiokuntien tulopohjaa ja vähentävät niiden työikäistä väestöä, kun taas kasvukeskuksissa väestön lisääntyminen ylläpitää voimakkaita investointitarpeita. Kokonaisuutena kuntahallinnon investoinnit pysyvät ennustejaksolla korkealla tasolla, vaikka investointinäkyvät ovat osassa kuntia laskevia. Valtaosa panostuksista kohdistuu välttämättömään perusinfrastruktuuriin, kuten rakennuksiin ja teihin, ja tasoa ylläpitävät osaltaan myös vihreän siirtymän investoinnit.

Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta heikkenee lähivuosina, mutta tulojen ja menojen epätasapaino vähenee hieman, kun osa määräaikaisista valtionosuusleikkauksista päättyy ja henkilöstömenojen kasvu hidastuu. Kuntatalouden vuosikate ei kuitenkaan riitä kattamaan nettoinvestointeja ja toiminnan ja investointien rahavirta pysyy keskimäärin 1,1 mrd. euroa negatiivisena vuosina 2028–2030. Lainakanta kasvaa vuoden 2026 noin 22,4 mrd. eurosta noin 26,3 mrd. euroon vuoteen 2030 mennessä.

Suhdannevaihtelut välittyvät kuntatalouteen aiempaa voimakkaammin erityisesti verotulojen ja työttömyyskustannusten kautta. Kuntien omat sopeutustoimet voivat vahvistaa rahoitusasemaa ennakoitua enemmän,

02.11.2026

jos palveluverkon ja henkilöstömenojen sopeuttamisessa onnistutaan odotettua paremmin. Toisaalta sopeutustoimien epäonnistuminen, työllisyystilanteen heikentyminen tai geopoliittisen tilanteen kiristyminen voivat kasvattaa menoja ja heikentää tuloja ennustettua nopeammin.

Kaupungin talouden toteumanäkymät vuonna 2026

Kaupungin vuoden 2026 käyttötalouden toimintakatteen tämän hetken toteutumaennuste on n. 2,8–2,9 miljoonaa euroa talousarviota parempi. Kuntaliiton 26.9.2026 päivitetyn veroennustekehikon mukainen arvio kunnan verotuloista 2026 on 111,5 milj. euroa, kun talousarviossa verotuloiksi on arvioitu 113,7 milj. euroa. Verotuloennuste on vähän yli 2,2 milj. euroa talousarviota pienempi. Valtionosuuksia odotetaan (Kuntaliiton julkaisu 22.9.2026) kertyvän tänä vuonna 29,3 milj. euroa, kun talousarviossa on 29,5 milj. euroa. Valtionosuuksia tulee tämän tiedon mukaan noin 225 000 euroa vähemmän talousarvioon verrattuna. Vuosikate on ennusteen mukaan noin 400 000 euroa talousarviota parempi. Poistot ovat 1,9 milj. euroa arvioitua suuremmat. Tämä heikentää tilikauden tulosta ja tilikauden tämän hetken ennuste on, että tulos tulemaan olemaan n. 5,4 milj. euroa alijäämäinen. Tulos on n. 1,5 milj. euroa heikompi kuin talousarvio.

Vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2028–2029 taloussuunnitelman laadinta

Lohjan kaupungin toimintamenojen kasvun arvioidaan olevan 2,6 % ja toimintatuottojen 6,7 %. Toimintakate on lähes sama edelliseen vuoteen verrattuna.

Kaupunkitasolla ulkoiset toimintatuotot ovat 35,3 milj. euroa ja kulut 162,2 milj. euroa. Toimintakatteeksi muodostuu 126,7 milj. euroa. Verotulot on arvioitu varovaisuusperiaatteen mukaan olevan ensi vuonna 115,7 milj. euroa ja valtionosuudet 29,0 milj. euroa. Vuosikatteeksi muodostuu 15,8 milj. euroa ja 19,6 milj. euron poistojen jälkeen tilikauden tulos muodostuu 3,8 milj. euroa alijäämäiseksi.

Suunnitelmavuosien 2028–2029 osalta toimintatuotot ja -kulut on arvioitu yleisen kustannustason nousun mukaisesti.

Merkittävimmät muutokset taloussuunnittelukaudella

Kustannuksien lisäyksissä on merkittävimpinä erinä otettu huomioon valtakunnallisten palkkaratkaisujen ja henkilösivukulujen muutokset henkilöstökustannuksissa. Lisäksi on otettu huomioon tiedossa olevat lakisääteisten tehtävien ja velvoitteiden muutokset.

Valtionosuudet on otettu huomioon nykyjärjestelmän mukaisesti. Vuoden 2027 valtionosuuksiin sisältyy mm. indeksileikkauksen kiristäminen ja lisäleikkaus mutta myös pieni lisäys. Valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton syyskuun 2026 ennakkollisen valtionosuuslaskelman mukaan Lohjan kaupungin valtionosuudet pienevät reilulla 100 000 eurolla vuoden 2026 tasosta. Luvut täsmentyvät loppuvuoden aikana, ja päätös saadaan

02.11.2026

joulukuussa.

Verotulojen arvioidaan kokonaisuudessaan kasvavan vuonna 2027. Verotulojen kehitys on riippuvainen yleisestä taloudellisesta tilanteesta, työttömyyden sekä ansiotason kehityksestä. Kiinteistöveroissa ei arvioida tapahtuvan merkittäviä muutoksia. Myös valtion päätöksillä on vaikutusta kuntien verotulotuottoihin. Näistä johtuvat muutokset kompensoidaan pääsääntöisesti osana valtionosuuksia. Lohjan kaupungin verotuloarvio vuodelle 2027 on melkein 5 miljoonaa euroa korkeampi kuin vuonna 2026. Verotuloarviot perustuvat Suomen Kuntaliiton arvioihin syyskuussa 2026. Summat täsmentyvät talousarviovalmistelun edetessä.

Kaupunginjohtajan talousarvioesitys

Kaupunginhallitus antoi vuotta 2027 koskevan talousarvion raamin kokouksessaan 15.6.2026 § 214. Talousarvion raamilaskelma vuodelle 2027 valmisteltiin vuoden 2025 tilipäätöksen, vuoden 2026 talousarvion ja vuotta 2026 koskevien talousennusteiden pohjalta. Talousarvioraamin asettamisella käynnistettiin kaupungin talousarvion ja taloussuunnitelman laatiminen.

Lohjan kaupungin vuoden 2025 tilinpäätös oli 1.506.850,54 euroa alijäämäinen ja talousarvion laatimisvuonna 2026 ennustettu tulos tulee hyvin todennäköisesti olemaan alijäämäinen. Kaupungilla on kuitenkin myös vuoden 2026 jälkeen taseessa kertynyttä ylijäämää edellisiltä tilikausilta ja tämän takia ei ole velvollinen kattamaan vuonna 2025 syntynyttä tai vuonna 2026 syntyvää alijäämää talousarviossa tai taloussuunnitelmassa.

Kaupunginhallituksen talousarvion raamin päätöstä varten tehdyn teknisen pohjalaskelman vuosikate oli n. 13,1 milj. euroa ja tilikauden tulos olisi n. 6,5 milj. euroa alijäämäinen. Kaupunginhallitus päätti, että tuloslaskelmaan tulee sisällyttää 1,6 milj. euron sopeutus, jolloin tilikauden tulos olisi n. 4,9 milj. euroa alijäämäinen.

Lautakunnat ovat osaltaan käsitelleet talousarvioesityksensä ja yhtä lukuunottamatta hyväksyneet ne kaupunginhallituksen kehityksessä määritellyn suuruisena. Kaupunginjohtajan talousarvioesitys perustuu kaupunginhallituksen päättämään kehykseen. Talousarvioesitys sisältää 1,6 milj. euron talouden sopeutuksen. Talousarvioesitys ei sisällä verojen korotuksia.

Kehyksen hyväksymisen ja lautakuntien käsittelyn jälkeen talousarvioon on tehty keskitetysti tarkistuksia mm. henkilösivukulujen, poistojen, verotulojen, valtionosuuksien sekä rahoitustuottojen ja -kulujen osalta.

Talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2028–2029 on laadittu vastuullisesti ja realistisesti, perustuen tämän hetken näkemyksiin talouden tilasta ja todennäköisistä kehityksen suunnista. Haasteet jatkuvat myös tulevana vuosina. Tulevat vuodet sisältävät paljon toimintaympäristöön liittyvää epävarmuutta.

Luonnos vuoden 2027 talousarviosta ja vuosien 2028–2029 taloussuunnitelmasta on oheismateriaalina.

02.11.2026

Lautakuntien talousarvioesitykset

Lautakunnat ovat osaltaan käsitelleet talousarvioesityksensä. Vaikka kaupunginhallitus ei ole asettanut kehystä lautakuntatasoisesti, on talousarviovalmistelua varten laskettu kullekin lautakunnalle laskennallinen kehys, joka perustuu kaupunginhallituksen hyväksymään tekniseen pohjalaskelmaan.

Lautakuntakäsittelyjen jälkeen on tehty joitakin muutoksia, joista suurin on ICT-kulujen keskittäminen konsernipalveluihin.

Lautakuntien esitykset:

Ulkoinen toimintakate			
Sivistyslautakunta, miljoonaa euroa	TA2027	TS2028	TS2029
Laskennallinen kehys	-69,5		
Lautakunnan päätös	-69,5		
TA-esitys	-69	-72	-74,1
Ero (laskennallisen ja esityksen välillä)	-0,5		

Ulkoinen toimintakate			
Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta, miljoonaa euroa	TA2027	TS2028	TS2029
Laskennallinen kehys	-10,4		
Lautakunnan päätös	-10,4		
TA-esitys	-10,3	-10,8	-11,1
Ero (laskennallisen ja esityksen välillä)	-0,1		

02.11.2026

Ulkoinen toimintakate			
Tekninen lautakunta, miljoonaa euroa	TA2027	TS2028	TS2029
Laskennallinen kehys	-19,6		
Lautakunnan päätös	-17,8		
TA-esitys	-17,6	-18,7	-19,3
Ero (laskennallisen ja esityksen välillä)	-2		

Ulkoinen toimintakate			
Kaupunkikehityslautakunta, miljoonaa euroa	TA2027	TS2028	TS2029
Laskennallinen kehys	-16		
Lautakunnan päätös	-16,4		
TA-esitys	-15,7	-17	-17,5
Ero (laskennallisen ja esityksen välillä)	-0,3		

Ulkoinen toimintakate			
Työllisyys- ja elinkeinolautakunta, miljoonaa euroa	TA2027	TS2028	TS2029
Laskennallinen kehys	-2,9		
Lautakunnan päätös	-3,1		
TA-esitys	-3,1	-3,2	-3,3
Ero (laskennallisen ja esityksen välillä)	0,2		

Ulkoinen toimintakate			
Ympäristöterveyslautakunta, miljoonaa euroa	TA2027	TS2028	TS2029
Laskennallinen kehys	-0,3		
Lautakunnan päätös	-0,3		
TA-esitys	-0,3	-0,3	-0,4
Ero (laskennallisen ja esityksen välillä)	0,1		

Ulkoinen toimintakate			
Konsernipalvelut, miljoonaa euroa	TA2027	TS2028	TS2029
Laskennallinen kehys	-9,1		
TA-esitys	-10,8	-9,7	-9,9
Ero (laskennallisen ja esityksen välillä)	1,7		

Ulkoinen toimintakate			
Yhteensä, miljoonaa euroa	TA2027	TS2028	TS2029
Laskennallinen kehys	-127,8		
TA-esitys	-126,8	-131,7	-135,6
Ero (laskennallisen ja esityksen välillä)	-0,9		

Investoinnit ja rahoitus

Investoinnit ovat 27,0 milj. euroa ja koostuvat suurelta osin perusinvestoinneista (17,6 milj. euroa). Keskeisimpiä hankkeita ovat rakennusten PTS-korjaukset, katuverkoston ja vesihuollon perusparannukset. Käynnissä olevat ja käynnistyvät hankkeet sisältävät

Kaupungin­hallitus

02.11.2026

mm., Virkkalan päiväkodin, Mäntynummen monitoimijatalon sekä Taimiston liikuntapuiston.

Korkokustannusten arvioidaan nousevan maltillisesti korkean suojaustason takia. Kaikki uudet lainat joudutaan kuitenkin ottamaan aiempaa korkeampaan korkotasoon.

Rahoituslaskelman mukaan 25,0 milj. euron investointeihin on käytettävissä tulorahoitusta (toiminnan rahavirta) 13,4 milj. euroa. Jäljelle jäävä varsinaisen toiminnan ja investointien 11,1 milj. euron alijäämäinen nettokassavirta ja lainojen lyhennykset katetaan antolainojen lyhennyksillä, vieraan pääoman muutoksina käsiteltävillä liittymismaksuilla sekä lainanotolla. Lainakanta kasvaa 13,5 milj. eurolla. Vuoden 2026 talousarvion ja vuoden 2027 talousarvion perusteella kaupungin lainakanta vuoden lopussa olisi 218,5 milj. euroa, joka on n. 4 850 euroa asukasta kohden.

Lisätiedot

Talousjohtaja Mikael Boström, mikael.bostrom(at)lohja.fi

Oheismateriaali

Vuoden 2027 talousarvio sekä vuosien 2028–2029 taloussuunnitelma

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Ståhl Petra

Päätösesitys

Kaupungin­hallitus päättää

1. käydä lähetekeskustelun kaupunginjohtajan talousarvioesityksestä. Asian varsinainen käsittely kaupungin­hallituksen kokouksessa 9.11.2026.
2. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Päätös

Tiedoksi

kaupungin­hallitus

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 75	06.06.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 88	15.08.2024
Kaupunkikehityslautakunta	§ 106	21.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 313	02.09.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 110	24.10.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 117	11.12.2025
Kaupunkikehityslautakunta	§ 9	15.01.2026
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 73	10.09.2026
Kaupunkikehityslautakunta	§ 118	07.10.2026
Kaupunginhallitus		02.11.2026

7

Rakennusjärjestyksen hyväksyminen

170/10.03.00/2024

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto 06.06.2024 § 75

Aikaisemmat päätökset

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto on 25.04.2024 § 51 päättänyt aloittaa rakennusjärjestyksen uudistustyön ja hyväksynyt siihen liittyvän Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (jatkossa **OAS**)

Rakennusjärjestysluonnoksen sisällöstä;

Rakennusjärjestyksessä on pyritty edelleen turvaamaan vesistöjen virkistyskäyttö sekä järkevä määräystaso asemakaava-alueella silloin, kun kaavamääräykset ovat suppeat. Lähtökohtaisesti määräystasolla on pyritty sallimaan kiinteistön omistajille samanlaiset rakentamisen mahdollisuudet, kuin nykyisellään voimassa olevan rakennusjärjestyksen aikaan.

Rakennusjärjestys on käytännössä pyritty säilyttämään ja muuttamaan siten, että se pätee tulevan rakentamislain aikana rakentamisen ohjauksessa.

Erityistä huomiota on kiinnitetty;

- rantarakentamisen sekä rakentamislain vapauttamien rakennusten ja rakennuskohteiden sekä laitteiden suhteesta
- vanhempien asemakaavojen määräysten sekä rakentamislain vapauttamien rakennusten ja rakennuskohteiden sekä laitteiden suhteesta
- haja-asutusalueella rakentamisen sekä rakentamislain vapauttamien rakennusten ja rakennuskohteiden sekä laitteiden suhteesta
- saunalautojen uuteen sääntelyyn
- muodostuneiden käytäntöjen aukikirjaus (selitteellisempi)

Lausunnot

Lausunnot luonnokseen pyydetään hyväksytyn OAS:in mukaisesti.

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 75	06.06.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 88	15.08.2024
Kaupunkikehityslautakunta	§ 106	21.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 313	02.09.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 110	24.10.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 117	11.12.2025
Kaupunkikehityslautakunta	§ 9	15.01.2026
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 73	10.09.2026
Kaupunkikehityslautakunta	§ 118	07.10.2026
Kaupunginhallitus		02.11.2026

Lisätiedot Johtava rakennustarkastaja Juha Heikkinen, juha.heikkinen@lohja.fi

Oheismateriaali - Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Liite - Lohjan Kaupungin Rakennusjärjestys 2025 -luonnos 28.05.2024

Esittelijä Johtava rakennustarkastaja Heikkinen Juha

Päätösesitys Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto päättää

1. merkitä rakennusjärjestysluonnoksen tiedoksi,
2. sekä asettaa liitteenä olevan rakennusjärjestysluonnoksen nähtäville.

Päätös Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto päätti esityksen mukaan.

Täytäntöönpano Kuulutus nähtävilläolosta

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto 15.08.2024 § 88

Aikaisemmat lupajaoston päätökset asiassa

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto on 25.04.2024 § 51 päättänyt aloittaa rakennusjärjestyksen uudistustyön ja hyväksynyt siihen liittyvän Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (jatkossa **OAS**).

Lupajaoston päätös rakennusjärjestyksen luonnoksen nähtäville asettamisesta 06.06.2024 § 75.

Rakennusjärjestysehdotuksen sisällöstä;

Rakennusjärjestysehdotukseen on huomioitu saadut lausunnot. Lausunnot eivät merkittävässä määrin muuttaneet rakennusjärjestysluonnoksen sisältöä.

Lausunnot

Lausunnot luonnokseen pyydetään hyväksytyn OAS:in mukaisesti.

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 75	06.06.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 88	15.08.2024
Kaupunkikehityslautakunta	§ 106	21.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 313	02.09.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 110	24.10.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 117	11.12.2025
Kaupunkikehityslautakunta	§ 9	15.01.2026
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 73	10.09.2026
Kaupunkikehityslautakunta	§ 118	07.10.2026
Kaupunginhallitus		02.11.2026

Rakennusjärjestyksen kuulutukset sekä esittelyt

Luonnosvaiheesta tiedotettiin lehtikuulutuksin virallisissa lehdissä, rakennusjärjestysluonnos on ollut nähtävillä rakennusvalvonnan nettisivuilla sekä Monkolan alakerrassa.

Rakennusjärjestyksestä pidettiin ennakkoesittely lupajaoston jäsenille 4.6., ennen virallista lupajaoston kokousta.

Rakennusjärjestysluonnoksesta kiinnostuneille pidettiin viranhaltioiden toimesta esittely Monkolassa 18.06.2024

Rakennusjärjestysehdotuksen hallinnolliset askeleet

Hallinnon askeleet ennen rakennusjärjestysehdotuksen nähtäville asettamista (OAS:n mukaan).

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaoston käsittely 15.08.2024.

Kaupunkikehityslautakunnan käsittely 21.08.2024 ja esitys kaupunginhallitukselle rakennusjärjestysehdotuksen hyväksymisestä nähtäville asettamista ja lausuntoja varten 02.09.2024

Lisätiedot Johtava rakennustarkastaja Juha Heikkinen, juha.heikkinen@lohja.fi

Oheismateriaali

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- Saapuneet lausunnot ja kommentit;
 - Lausunto rakennusjärjestysluonnos ELY
 - Lausunto Rakennusjärjestysluonnos Länsi-Uudenmaan Museo
 - Caruna – kommentti – rakennusjärjestysluonnos
 - Ympäristösuojelun lausunto 26.07.2024 – luonnosvaihe
 - Lausunto Uudenmaanliitto – luonnosvaihe
 - Siuntio – Lausunto - luonnosvaihe
- Rakennusjärjestysehdotus muutokset värjätty

Liite - Lohjan kaupungin rakennusjärjestys 2025 -ehdotusvaihe 15.08.2024

Esittelijä Johtava rakennustarkastaja Heikkinen Juha

Päätösesitys Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto päättää

1. merkitä rakennusjärjestysehdotus tiedoksi, sekä

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 75	06.06.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 88	15.08.2024
Kaupunkikehityslautakunta	§ 106	21.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 313	02.09.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 110	24.10.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 117	11.12.2025
Kaupunkikehityslautakunta	§ 9	15.01.2026
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 73	10.09.2026
Kaupunkikehityslautakunta	§ 118	07.10.2026
Kaupunginhallitus		02.11.2026

2. esittää kaupunkikehityslautakunnalle ja edelleen kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi liitteenä olevan rakennusjärjestysehdotuksen,

3. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Käsittely

Esittelijän muutettu päätösesitys

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto päättää

1. hyväksyä omalta osaltaan liitteenä olevan rakennusjärjestysehdotuksen sekä

2. esittää kaupunkikehityslautakunnalle ja edelleen kaupunginhallitukselle liitteenä olevan rakennusjärjestysehdotuksen asetettavaksi julkisesti nähtäville,

3. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Kaupunkikehitysjohdaja Pekka Puistosalo poistui tämän asian käsittelyn aikana klo 16.50.

Päätös Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto päätti esittelijän muutetun päätösesityksen mukaan.

Täytäntöönpano ote: Kaupunkikehityslautakunta

Kaupunkikehityslautakunta 21.08.2024 § 106

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto on 15.08.2024 päättänyt rakennusjärjestysehdotuksen esittämisestä kaupunkikehityslautakunnalle ja siitä edelleen kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi

Rakennusjärjestysehdotuksen hallinnolliset askeleet

"MRL 15§ Rakennusjärjestyksen hyväksyy kunnanvaltuusto.

Rakennusjärjestystä valmisteltaessa on soveltuvin osin noudatettava,

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 75	06.06.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 88	15.08.2024
Kaupunkikehityslautakunta	§ 106	21.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 313	02.09.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 110	24.10.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 117	11.12.2025
Kaupunkikehityslautakunta	§ 9	15.01.2026
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 73	10.09.2026
Kaupunkikehityslautakunta	§ 118	07.10.2026
Kaupunginhallitus		02.11.2026

mitä 62 §:ssä säädetään vuorovaikutuksesta ja 65 §:ssä kaavaehdotuksen asettamisesta julkisesti nähtäville. Rakennusjärjestyksen laatimisesta säädetään tarkemmin asetuksella.” MRL:n mukaan rakennusjärjestyksen nähtäville asettaminen ja kuuleminen etenee kuten asemakaavat (MRL 62§, 65§).

Hallintosääntö

Hallintosääntö 29.1.§ mukaan kaavojen hyväksyminen nähtäville kuuluu kaupunginkehityslautakunnalle

Hallintosääntö §26 kohdan 18 mukaan rakennusjärjestyksen nähtäville asettamisesta vastaa Kaupunginhallitus.

Lisätiedot Johtava rakennustarkastaja Juha Heikkinen, juha.heikkinen@lohja.fi

Oheismateriaali

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- Saapuneet lausunnot ja kommentit;
 - Lausunto rakennusjärjestysluonnos ELY
 - Lausunto Rakennusjärjestysluonnos Länsi-Uudenmaan Museo
 - Caruna – kommentti – rakennusjärjestysluonnos
 - Ympäristösuojelun lausunto 26.07.2024 – luonnosvaihe
 - Lausunto Uudenmaanliitto – luonnosvaihe
 - Siuntio – Lausunto - luonnosvaihe
- Rakennusjärjestysehdotus muutokset värjätty
- Rakennusjärjestys 2025 luonnosvaihe
- Rakennusjärjestys 2015

Liite - Lohjan kaupungin rakennusjärjestys 2025 -ehdotusvaihe 15.08.2024

Esittelijä Kaupunkikehitysjohdaja Puistosalo Pekka

Päätösesitys Kaupunkikehityslautakunta päättää

1. osaltaan hyväksyä rakennusjärjestysehdotuksen, sekä

2. esittää liitteenä olevan rakennusjärjestysehdotuksen edelleen kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi ja nähtäville asetettavaksi.

Käsittely

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 75	06.06.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 88	15.08.2024
Kaupunkikehityslautakunta	§ 106	21.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 313	02.09.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 110	24.10.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 117	11.12.2025
Kaupunkikehityslautakunta	§ 9	15.01.2026
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 73	10.09.2026
Kaupunkikehityslautakunta	§ 118	07.10.2026
Kaupunginhallitus		02.11.2026

Vastaesitys	<p>Erkki Huikari teki Kirsi Ferinin ja Karitta Laitisen kannattamana asian jättämistä pöydälle.</p> <p>Puheenjohtaja totesi, että asian käsittelyn aikana on tehty kannatettu esitys asian jättämisestä pöydälle, joten puheenjohtaja rajasi keskustelun koskemaan vain asian pöydälle jättämistä.</p> <p>Koska asian pöydälle jättämistä on kannatettu siirrytään äänestykseen.</p>
Äänestys	<p>Puheenjohtajan esityksestä suoritettiin sähköinen äänestys seuraavasti ne, jotka kannattavat, että käsittelyä jatketaan, äänestävät JAA ne, jotka kannattavat, että asia jätetään pöydälle, äänestävät EI.</p> <p>JAA: 8 ääntä (Laaksonen Sanna, Sohl Erkki, Kuitunen Päivi, Murto Risto, Liimatainen Tiina, Kellokoski Päivi, Moilanen Janne, Malkamäki Jari) EI: 4 ääntä (Sarin Teuvo, Ferin Kirsi, Laitinen Karitta, Huikari Erkki)</p> <p>Kaupunkikehityslautakunnan puheenjohtaja totesi, että äänin 8-4 asian käsittelyä jatketaan.</p>
Käsittely	<p>Johtava rakennustarkastaja Juha Heikkinen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 19:36.</p>
Päätös	<p>Kaupunkikehityslautakunta päätti esityksen mukaan.</p>
Täytäntöönpano	<p>Kaupunginhallitus</p> <p>-----</p>
	<p>Kaupunginhallitus 02.09.2024 § 313</p>
Lisätiedot	<p>Johtava rakennustarkastaja Juha Heikkinen, juha.heikkinen@lohja.fi</p>
Oheismateriaali	<ul style="list-style-type: none">- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma- Saapuneet lausunnot ja kommentit;<ul style="list-style-type: none">- Lausunto rakennusjärjestysluonnos ELY- Lausunto Rakennusjärjestysluonnos Länsi-Uudenmaan Museo

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 75	06.06.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 88	15.08.2024
Kaupunkikehityslautakunta	§ 106	21.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 313	02.09.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 110	24.10.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 117	11.12.2025
Kaupunkikehityslautakunta	§ 9	15.01.2026
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 73	10.09.2026
Kaupunkikehityslautakunta	§ 118	07.10.2026
Kaupunginhallitus		02.11.2026

- Caruna – kommentti – rakennusjärjestysluonnos
- Ympäristösuojelun lausunto 26.07.2024 – luonnosvaihe
- Lausunto Uudenmaanliitto – luonnosvaihe
- Siuntio – Lausunto - luonnosvaihe
- Rakennusjärjestysehdotus muutokset värjätty
- Rakennusjärjestys 2025 luonnosvaihe
- Rakennusjärjestys 2015

Liite	- Lohjan kaupungin rakennusjärjestys 2025 -ehdotusvaihe 15.08.2024
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Perämäki Pasi
Päätösesitys	Kaupunginhallitus päättää asettaa rakennusjärjestysehdotuksen julkisesti nähtäville.
Päätös	Kaupunginhallitus päätti esityksen mukaan.
Täytäntöönpano	ote johtava rakennustarkastaja Heikkinen

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto 24.10.2024 § 110

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto pitää tärkeänä, että kaupungilla on voimassa rakentamislakia vastaava rakennusjärjestys Rakentamislain voimaan tullessa 01.01.2025.

Ehdotusvaiheeseen tulleet lausunnot

- Museoviraston lausunto
- ELY:n lausunto
- Enäjärven suojeluyhdistyksen lausunto
- Finavia lausunto
- Uudenmaanliiton lausunto
- Yksityishenkilön lausunto 1 kpl
- Kokoomuksen Lohjan kunnallisjärjestön lausunto

Myöhässä saapuneet huomioidut lausunnot

- Vihdin kunnan lausunto

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 75	06.06.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 88	15.08.2024
Kaupunkikehityslautakunta	§ 106	21.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 313	02.09.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 110	24.10.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 117	11.12.2025
Kaupunkikehityslautakunta	§ 9	15.01.2026
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 73	10.09.2026
Kaupunkikehityslautakunta	§ 118	07.10.2026
Kaupunginhallitus		02.11.2026

-Länsi-uudenmaan museon lausunto

Perustelut

Mikäli uusi rakennusjärjestys ei tule voimaan Rakentamislain voimaan tullessa, asettaa se kuntalaiset eriarvoiseen asemaan, kun joudutaan tekemään tulkintoja Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesta vanhentuneesta rakennusjärjestyksestä.

Maankäyttö- ja rakennuslain aikana jätetyt hakemukset käsitellään maankäyttö- ja rakennuslain mukaan. 01.01.2025 jälkeen jätetyt hakemukset tulee käsitellä Rakentamislain mukaan, eikä vanha rakennusjärjestys tue tätä.

Lisätiedot Johtava rakennustarkastaja Juha Heikkinen, juha.heikkinen@lohja.fi

Oheismateriaali

- Rakennusjärjestys, muutokset keltaisella
- saapuneet lausunnot
 - Museoviraston lausunto
 - ELY:n lausunto
 - Enäjärven suojeluyhdistyksen lausunto
 - Finavia lausunto
 - Uudenmaanliiton lausunto
 - Yksityishenkilön lausunto [REDACTED]
 - Lohjan Seudu Ympäristöyhdistys ry
 - Kokoomuksen Lohjan kunnallisjärjestön lausunto
 - Vihdin kunnan lausunto
 - Länsi-Uudenmaan Museon lausunto

Liitteet - Rakennusjärjestys

Esittelijä Johtava rakennustarkastaja Heikkinen Juha

Päätösesitys Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto päättää

1. hyväksyä osaltaan oheisen rakennusjärjestyksen, sekä

2. esittää kaupunkikehityslautakunnalle, kaupunginhallitukselle sekä edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi liitteenä olevan rakennusjärjestyksen,

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 75	06.06.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 88	15.08.2024
Kaupunkikehityslautakunta	§ 106	21.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 313	02.09.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 110	24.10.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 117	11.12.2025
Kaupunkikehityslautakunta	§ 9	15.01.2026
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 73	10.09.2026
Kaupunkikehityslautakunta	§ 118	07.10.2026
Kaupunginhallitus		02.11.2026

3. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa

Päätös Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto päätti esityksen mukaan.

Täytäntöönpano Kaupunkikehityslautakunta

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto 11.12.2025 § 117

Asia

Rakentamislain korjaussarjan takia rakennusjärjestyksen aikaisempi käsittely asetettiin tauolle.

Rakennusjärjestyksen laatimiseen perustettiin ohjaus- sekä asiantuntijaryhmät.

Ohjausryhmä aloitti työnsä 15.9.2025 ja kokoontui kaikkiaan 6 kertaa.

Rakennusjärjestyksen valmistelu on edennyt sellaiseen vaiheeseen, että se voidaan OAS:in mukaisesti asettaa uudelleen ehdotusvaiheessa nähtäville.

Päivitetty Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oheismateriaalina (OAS)

Lisätiedot Johtava rakennustarkastaja Juha Heikkinen, juha.heikkinen(at)lohja.fi

Oheismateriaali - Päivitetty OAS 02.12.2025
- Aikataulu (osin toteutunut) 11.12.2025

Liite - Rakennusjärjestys 2027 Ehdotusvaihe 6.0
- Rakennusjärjestyksen liite 1

Esittelijä Johtava rakennustarkastaja Heikkinen Juha

Päätösesitys Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto päättää

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 75	06.06.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 88	15.08.2024
Kaupunkikehityslautakunta	§ 106	21.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 313	02.09.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 110	24.10.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 117	11.12.2025
Kaupunkikehityslautakunta	§ 9	15.01.2026
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 73	10.09.2026
Kaupunkikehityslautakunta	§ 118	07.10.2026
Kaupunginhallitus		02.11.2026

1. hyväksyä omalta osaltaan liitteenä olevan rakennusjärjestysehdotuksen nähtäväksi asetettavaksi, sekä

2. esittää kaupunkikehityslautakunnalle ja edelleen kaupunginhallitukselle liitteenä olevan rakennusjärjestysehdotuksen asetettavaksi julkisesti nähtäville

Käsittely

Kokouksen esityslistan julkaisun jälkeen oheismateriaalina olevaa ”Aikataulu (osin toteutunut)” on päivitetty.

Vastaesitys

Asian käsittelyn aikana kaupunkikehityslautakunnan lupajaoston jäsen Ulla Patrikainen teki seuraavan vastaesityksen:

”Lupajaosto päättää lähettää asian uudelleen valmisteluun sillä rakennusjärjestys ei ole lain- eikä Lohjan edun mukainen”

Puheenjohtaja totesi, että vastaesitystä ei ole kannatettu, joten se raukeaa kannattamattomana.

Päätös

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto päätti esityksen mukaan.

Täytäntöönpano

Kaupunkikehityslautakunnan listalle

Kaupunkikehityslautakunta 15.01.2026 § 9

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto on 11.12.2025 §117 päättänyt rakennusjärjestysehdotuksen esittämisestä kaupunkikehityslautakunnalle ja siitä edelleen kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi

Rakennusjärjestysehdotuksen hallinnolliset askeleet
”RAKL 19§ Rakennusjärjestyksen hyväksyminen, kuuleminen ja julkaiseminen

Rakennusjärjestyksen hyväksyy kunnanvaltuusto.

Kunnan on asetettava ehdotus rakennusjärjestykseksi julkisesti nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi. Kunnan ilmoitusten julkaisemisesta säädetään

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 75	06.06.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 88	15.08.2024
Kaupunkikehityslautakunta	§ 106	21.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 313	02.09.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 110	24.10.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 117	11.12.2025
Kaupunkikehityslautakunta	§ 9	15.01.2026
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 73	10.09.2026
Kaupunkikehityslautakunta	§ 118	07.10.2026
Kaupunginhallitus		02.11.2026

kuntalain (410/2015) 108 §:ssä. Kunnan jäsenille ja osallisille on varattava tilaisuus tehdä muistutus rakennusjärjestysehdotuksesta. Muistutus on toimitettava kunnalle ennen ehdotuksen nähtävänäoloajan päättymistä. Ehdotuksesta rakennusjärjestykseksi on pyydetty lausunto Lupa- ja valvontavirastolta, maakunnan liitolta ja kunnalta, jonka alueiden käyttöön tai rakentamiseen rakennusjärjestys voi vaikuttaa. Muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet yhteystietonsa, on ilmoitettava kunnan perusteltu kannanotto esitettyyn mielipiteeseen.”

Hallintosääntö

Rakentamislain aikana rakennusjärjestyksen nähtäville asettaminen ja kuuleminen etenee kuten asemakaavat.

Hallintosääntö §26 kohdan 18 mukaan rakennusjärjestyksen nähtäville asettamisesta vastaa Kaupunginhallitus.

Lisätiedot Johtava rakennustarkastaja Juha Heikkinen, juha.heikkinen(at)lohja.fi

Oheismateriaali - Päivitetty OAS 02.12.2025
- Aikataulu (osin toteutunut) 11.12.2025

Liite - Rakennusjärjestys 2027 Ehdotusvaihe 6.0
- Rakennusjärjestyksen liite 1

Esittelijä Kaupunkikehitysjohtaja Puistosalo Pekka

Päätösesitys

Kaupunkikehityslautakunta päättää

1. osaltaan hyväksyä liitteenä olevan rakennusjärjestysehdotuksen nähtäville asetettavaksi,
2. tehdä kaupunginhallitukselle seuraavan päätösesityksen:

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan rakennusjärjestyksen nähtäville asetettavaksi.

Käsittely

Saapuminen/poistuminen

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 75	06.06.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 88	15.08.2024
Kaupunkikehityslautakunta	§ 106	21.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 313	02.09.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 110	24.10.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 117	11.12.2025
Kaupunkikehityslautakunta	§ 9	15.01.2026
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 73	10.09.2026
Kaupunkikehityslautakunta	§ 118	07.10.2026
Kaupunginhallitus		02.11.2026

Johtava rakennustarkastaja Juha Heikkinen saapui kokoukseen klo 16.06 tämän asian käsittelyn alkaessa.

Esittelijä Pekka Puistosalo poistui kokouksesta klo 16.21. Kokouksen esittelijänä jatkaa maankäyttö ja logistiikkapalveluiden vs. yksikön päällikkö Rita Pihlaja.

Vammaisneuvoston edustaja Marsa Valtonen poistui kokouksesta klo 16.22 tämän asian käsittelyn aikana.

Hallintopäällikkö Maria Pernu poistui kokouksesta klo 16.45 tämän asian käsittelyn aikana.

Esitys asian palauttamisesta valmisteluun

Asian käsittelyn aikana kokouksessa käydyn lähetekeskustelun perusteella kaupunkikehityslautakunta on esittänyt asian palauttamista ohjausryhmälle valmisteluun.

Puheenjohtajan tiedustellessa asiaa kukaan kaupunkikehityslautakunnan jäsenistä ei ilmoittanut vastustavansa esitystä asian palauttamisesta valmisteluun. Näin ollen puheenjohtaja totesi, että kaupunkikehityslautakunta on yksimielisesti päättänyt palauttaa asian ohjausryhmälle valmisteluun.

Saapuminen/poistuminen

Johtava rakennustarkastaja Juha Heikkinen poistui kokouksesta klo 17.24 tämän asian käsittelyn päättyessä.

Päätös

Kaupunkikehityslautakunta päätti palauttaa asian ohjausryhmälle valmisteluun.

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 75	06.06.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 88	15.08.2024
Kaupunkikehityslautakunta	§ 106	21.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 313	02.09.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 110	24.10.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 117	11.12.2025
Kaupunkikehityslautakunta	§ 9	15.01.2026
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 73	10.09.2026
Kaupunkikehityslautakunta	§ 118	07.10.2026
Kaupunginhallitus		02.11.2026

Johdanto

Kaupunkikehityslautakunta on 15.01.2026 § 9 päättänyt rakennusjärjestysehdotuksen palauttamisesta ohjausryhmälle valmisteluun.

Ohjausryhmä kokoontui rakennusjärjestystä koskeviin kokouksiin 7 kertaa, lisäksi rakennusjärjestyksen valmistelusta pidettiin seminaari.

Tuleva valmistelu keskittyi 15.01.2026 pidetyn lähetekeskustelussa nousseisiin asioihin.

Lopulta valmistelun keskiössä oli mm.;

-rannan rakentaminen

-vesivessa

-käyttötarkoitusten muutokset

-suunnittelutarvealueet

-rakennusjärjestyksen laajuus sekä liitteet

Rakennusjärjestyksen suunnittelutarvealue

Rakennusjärjestykseen on liitetty viimeisimmän ohjausryhmän kokouksen jälkeen ohjausryhmässä hyväksytty suunnittelualue kartta. Karttaan on taajanasutuksi alueeksi valittu merkittävän alue, joka ulottuu 400 metrin päähän olevista asuinrakennuksista. Karttaan on myös kaavoituksen toimesta merkitty kaikki oikeusvaikutteiset kaavat, sekä muut alueet, jotka vaativat erityistä huomiota rakentamisen suhteen. Suunnittelutarvealueen kartta on liitteenä 4.

Käyttötarkoituksen muutokseen liittyvät periaatteet

Käyttötarkoituksen muutoksen muuttamisen periaatteita ei saatu avattua rakennusjärjestykseen selkeästi, laajemman selvitystyön puuttuessa.

Käytännössä Lohja suhtautuu myönteisesti vapaa-ajan asuntojen muuttamiseen omakotitaloiksi, mutta harkinta on edelleen tapauskohtaista.

Vapaa-ajan asunnon käyttötarkoituksen omakotitaloksi muuttamisen määritteitä ei voi määritellä rakennusjärjestykseen ilman laajempia tutkimuksia.

Ohjausryhmä on 11.8.2026 kokouksessaan painottanut käyttötarkoituksen muutoksen sääntöjen selkeyttämistä ja tuonut esille mahdollisen

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 75	06.06.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 88	15.08.2024
Kaupunkikehityslautakunta	§ 106	21.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 313	02.09.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 110	24.10.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 117	11.12.2025
Kaupunkikehityslautakunta	§ 9	15.01.2026
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 73	10.09.2026
Kaupunkikehityslautakunta	§ 118	07.10.2026
Kaupunginhallitus		02.11.2026

edullisuusvyöhykekartan ja sääntöjen laatimista. Edullisuusvyöhykkeet on laadittu esimerkiksi ainakin Hämeenlinnassa.

Edullisuusvyöhykekartta olisi Kaavoituksessa laadittava karttamuotoinen selvitys joka sisältää vyöhykkeet, joissa vapaa-ajan asunto on mahdollista muuttaa vakituiseen asumiseen. Vyöhykekartta laadittaisiin vuorovaikutuksessa osallisten kanssa ja se perustuu selvityksiin, joihin kuuluvat mm. palvelut, nykyinen vakituinen asuminen, tiestön laatu, vesi- ja viemäriverkosto yms..

Ehdotettu lisäys vesihuoltoon/vesivessoihin

Pykälään 52 ehdotettu jätevesiä koskeva lisäys on jätetty pois rakennusjärjestysehdotuksen tekstistä. Ohjausryhmän ohjeistama teksti kuului näin;

"Ranta-alueella vesikäymälän rakentaminen on sallittua, mikäli käymäläjätevedet johdetaan tiiviiseen umpisäiliöön, ellei asemakaavassa, ranta-asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa toisin määrätä. Määräys koskee uusia rakennuspaikkoja sekä olemassa olevien rakennusten luvanvaraisia muutostöitä.

Rakentamisluvan yhteydessä on esitettävä selvitys jätevesien käsittelyratkaisusta sekä umpisäiliön mitoituksesta, rakenteesta ja sijoittamisesta. Ratkaisun tulee olla toteuttamiskelpoinen ja varmistaa, ettei jätevesistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Umpisäiliön tulee olla rakenteeltaan vesitiivis ja käyttötarkoitukseen soveltuva. Säiliö on varustettava täyttymishälyttimellä. Säiliön tyhjennyksestä ja kunnossapidosta on huolehdittava siten, ettei jätevesistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Umpisäiliön sijoittamisessa tulee ottaa huomioon riittävät suojaetäisyydet vesistöön ja talousvesikaivoihin.

Kaikkien jätevesien käsittelyssä sekä vesihuollon järjestämisessä on noudatettava, mitä muualla tässä rakennusjärjestyksessä, kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä sekä Ympäristönsuojelulaissa säädetään."

Rakennusjärjestys ehdotukseen ehdotettu lisäys on jätetty pois, koska se

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 75	06.06.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 88	15.08.2024
Kaupunkikehityslautakunta	§ 106	21.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 313	02.09.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 110	24.10.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 117	11.12.2025
Kaupunkikehityslautakunta	§ 9	15.01.2026
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 73	10.09.2026
Kaupunkikehityslautakunta	§ 118	07.10.2026
Kaupunginhallitus		02.11.2026

ohjaa Rakennusjärjestyksen lukijaa uskomaan, että vesivessat olisivat automaattisesti myös haja-asustusalueen rannoilla sallittuja ja ohjaavat lukijaa väärällä tiedolla. Lohjalla vesivessa vaatii Rakentamislupan ja ranta-alueen suunnittelutarvealueella myös poikkeamislupan (AL 72§), tätä tekstissä ei avata ollenkaan. Kuivalla maalla vesivessa ei vaadi poikkeamislupaa. Ranta-alueen poikkeamispäätöksen lopputulos harkitaan tapauskohtaisesti, sen tapauskohtaisen harkinnan lopputulosta ei voi ennalta auki kirjoittaa.

Lisätiedot Johtava rakennustarkastaja, juha.heikkinen(at)lohja.fi

Oheismateriaali - Päivitetty OAS 2027
- Lisätietoja rakennusjärjestyksestä

Liite - Rakennusjärjestys 2027 Ehdotusvaihe
- Rakennusjärjestyksen liite 1
- Rakennusjärjestyksen liite 2
- Rakennusjärjestyksen liite 3
- Rakennusjärjestyksen liite 4

Esittelijä Johtava rakennustarkastaja Heikkinen Juha

Päätösesitys Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto päättää
1. hyväksyä omalta osaltaan liitteenä olevan rakennusjärjestysehdotuksen nähtäväksi asetettavaksi, sekä
2. esittää kaupunkikehityslautakunnalle ja edelleen kaupunginhallitukselle liitteenä olevan rakennusjärjestysehdotuksen sekä sen liitteet (1...4) asetettavaksi julkisesti nähtäville

Käsittely

Vastaesitys Keskustelun kuluessa kaupunkikehityslautakunnan lupajaoston jäsen Juhana Salmenpohja esitti varapuheenjohtaja Juhani Lahdelman kannattamana seuraavan vastaesityksen:

"Esitän, että rakennusjärjestykseen lisätään / muutetaan seuraavat kohdat,

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 75	06.06.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 88	15.08.2024
Kaupunkikehityslautakunta	§ 106	21.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 313	02.09.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 110	24.10.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 117	11.12.2025
Kaupunkikehityslautakunta	§ 9	15.01.2026
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 73	10.09.2026
Kaupunkikehityslautakunta	§ 118	07.10.2026
Kaupunginhallitus		02.11.2026

mitkä ovat olleet aiemmin valmistelussa tai aikaisemmissa rakennusjärjestyksissä sallittuja.

Kohdan 17.2 viimeinen kappale korjataan muotoon:

Mikäli olemassa oleva sauna- tai muu talousrakennus tuhoutuu tai puretaan, voidaan uusi talousrakennus rakentaa rakennuspaikalle sen estämättä mitä suojaetäisyydestä on edellä määrätty. Olemassa olevalle rakennukselle tai muulle rakennukselle tulee myöntää myös muutos-, korjaustöiden rakennuslupa sen estämättä, mitä edellä on määrätty rakennusten etäisyydestä rantaviivaan.

Rakennuksen voi korvata ehdolla:

- kiinteistöllä on riittävästi rakennusoikeutta
- korvattavan rakennuksen tulee olla luvallinen tai oikeudellisesti paikallaan
- korvaava rakennus tulee olla identtinen kooltaan sekä teknisiltä ominaisuuksiltaan

Kohtaan 52

Vesikäymälät ranta-alueella

Ranta-alueella vesikäymälän rakentaminen on sallittua, mikäli käymäläjätevedet johdetaan tiiviiseen umpisäiliöön, ellei asemakaavassa tai ranta-asemakaavassa toisin määrätä. Määräys koskee uusia rakennuspaikkoja sekä olemassa olevien rakennusten luvanvaraisia muutostöitä.

Rakentamisluvan yhteydessä on esitettävä selvitys jätevesien käsittelyratkaisusta sekä umpisäiliön mitoituksesta, rakenteesta ja sijoittamisesta. Ratkaisun tulee olla toteuttamiskelpoinen ja varmistaa, ettei jätevesistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Umpisäiliön tulee olla rakenteeltaan vesitiivis ja käyttötarkoitukseen soveltuva. Säiliö on varustettava täyttymishälyttimellä. Säiliön tyhjennyksestä ja kunnossapidosta on huolehdittava siten, ettei jätevesistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 75	06.06.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 88	15.08.2024
Kaupunkikehityslautakunta	§ 106	21.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 313	02.09.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 110	24.10.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 117	11.12.2025
Kaupunkikehityslautakunta	§ 9	15.01.2026
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 73	10.09.2026
Kaupunkikehityslautakunta	§ 118	07.10.2026
Kaupunginhallitus		02.11.2026

Umpisäiliön sijoittamisessa tulee ottaa huomioon riittävät suojaetäisyydet vesistöön ja talousvesikaivoihin.
Muiden jätevesien käsittelyssä sekä vesihuollon järjestämisessä on noudatettava, mitä muualla tässä rakennusjärjestyksessä, kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä sekä ympäristönsuojelulaissa säädetään.

Lisäksi esitän että rakennusjärjestykseen lisätään pykälä "Vapaa-ajan asunnon muuttaminen vakituiseen asumiseen"

Esitän, että rakennusjärjestykseen hyväksytään ohjausryhmässä laadittu karttaratkaisu, jonka mukaan vapaa-ajan asunnon käyttötarkoituksen muuttaminen vakituiseen asumiseen on mahdollista 400 metrin etäisyydelle olemassa olevasta vakituisesta asutuksesta.
Rakennusjärjestykseen liitettävässä kartassa osoitetaan alueet, joilla vapaa-ajan asunnon muuttaminen vakituiseen asumiseen on mahdollista.
Käyttötarkoituksen muutoksen edellytyksenä on lisäksi, että rakennuspaikka ja rakennus täyttävät vakituiseen asumiseen asetettavat vaatimukset ja että muut rakentamisen edellytykset sekä tarvittavat luvat täyttyvät.

Lisäksi poistetaan kohdasta 26.2 kielto rakentaa sivuasunto vakituisen rakennuspaikan yhteyteen."

Vastaesitys

Keskustelun kuluessa kaupunkikehityslautakunnan lupajaoston jäsen Laura Skaffari teki seuraavan vastaesityksen:

" Esitän asian jättämistä pöydälle."

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa Laura Skaffari on tehnyt esityksen, jota ei ole kannatettu, joten se raukeaa kannattamattomana.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa Juhana Salmenpohja on tehnyt vastaesityksen, jota on kannatettu ja josta ei olla yksimielisiä, joten siitä on äänestettävä.

Äänestys

Puheenjohtajan esityksestä suoritettiin sähköinen äänestys seuraavasti ne, jotka kannattavat päätösesitystä, äänestävät JAA

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 75	06.06.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 88	15.08.2024
Kaupunkikehityslautakunta	§ 106	21.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 313	02.09.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 110	24.10.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 117	11.12.2025
Kaupunkikehityslautakunta	§ 9	15.01.2026
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 73	10.09.2026
Kaupunkikehityslautakunta	§ 118	07.10.2026
Kaupunginhallitus		02.11.2026

ne, jotka kannattavat Juhana Salmenpohjan vastaesitystä, äänestävät EI.

JAA: 2 ääntä (Alén Krista, Aho Jarmo)

EI: 4 ääntä (Lahdelma Juhani, Lehtola Markku, Patrikainen Ulla, Salmenpohja Juhana)

TYHJÄ: 1 ääntä (Skaffari Laura)

Puheenjohtaja totesi, että äänin 4 – 2, 1 tyhjä vastaesitys on tullut kaupunkikehityslautakunnan lupajaoston päätökseksi.

Poistuminen Kaupunginhallituksen edustaja Kaj Sundqvist poistui kokouksesta kello 16.14 ja palasi kokoukseen kello 16.16 tämän asian käsittelyn aikana.

Tekninen korjaus Kokoukselle esitettiin ”Lisätietoja rakennusjärjestyksestä” materiaali, joka päätettiin yksimielisesti lisätä oheismateriaaliksi.

Päätös Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto päätti
1. hyväksyä omalta osaltaan liitteenä olevan kokouksessa 10.9.2026 tehdyn vastaesityksen mukaisesti päivitetyn rakennusjärjestysehdotuksen nähtäväksi asetettavaksi, sekä
2. esittää kaupunkikehityslautakunnalle ja edelleen kaupunginhallitukselle liitteenä olevan rakennusjärjestysehdotuksen sekä sen liitteet (1...4) asetettavaksi julkisesti nähtäville

Tiedoksi Kaupunkikehityslautakunta

Kaupunkikehityslautakunta 07.10.2026 § 118

Johdanto

Kaupunkikehityslautakunta on 15.01.2026 § 9 päättänyt rakennusjärjestysehdotuksen palauttamisesta ohjausryhmälle valmisteluun. Ohjausryhmä kokoontui rakennusjärjestystä koskeviin kokouksiin 7 kertaa, lisäksi rakennusjärjestyksen valmistelusta pidettiin seminaari.

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 75	06.06.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 88	15.08.2024
Kaupunkikehityslautakunta	§ 106	21.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 313	02.09.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 110	24.10.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 117	11.12.2025
Kaupunkikehityslautakunta	§ 9	15.01.2026
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 73	10.09.2026
Kaupunkikehityslautakunta	§ 118	07.10.2026
Kaupunginhallitus		02.11.2026

Rakennusjärjestyksen valmistelu keskittyi 15.01.2026 pidetyn lähetekeskustelussa esiin nousseisiin asioihin.

Lopulta valmistelun keskiössä oli mm.;

- rannan rakentaminen
- vesivessa
- käyttötarkoitusten muutokset
- suunnittelutarvealueet
- rakennusjärjestyksen laajuus sekä liitteet

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto päätti 10.9.2026 (§73) kokouksessaan esittää Rakennusjärjestyksen nähtäville asettamisesta vastaesityksen mukaisesti edelleen Kaupunkikehityslautakunnalle sekä Kaupungin hallitukselle.

Lisätiedot Johtava rakennustarkastaja, juha.heikkinen(at)lohja.fi

Oheismateriaali - Päivitetty OAS 2027
- Lisätietoja rakennusjärjestyksestä

Liite - Rakennusjärjestys 2027 Ehdotusvaihe
- Rakennusjärjestyksen liite 1
- Rakennusjärjestyksen liite 2
- Rakennusjärjestyksen liite 3
- Rakennusjärjestyksen liite 4

Esittelijä vs. Kaupunkirakennejohtaja Häkkinen Hannes

Päätösesitys
Kaupunkikehityslautakunta päättää
1. osaltaan hyväksyä liitteenä olevan rakennusjärjestysehdotuksen nähtäville asetettavaksi,
2. tehdä kaupunginhallitukselle seuraavan päätösesityksen:
Kaupunginhallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan rakennusjärjestyksen nähtäville asetettavaksi.

Käsittely

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 75	06.06.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 88	15.08.2024
Kaupunkikehityslautakunta	§ 106	21.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 313	02.09.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 110	24.10.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 117	11.12.2025
Kaupunkikehityslautakunta	§ 9	15.01.2026
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 73	10.09.2026
Kaupunkikehityslautakunta	§ 118	07.10.2026
Kaupunginhallitus		02.11.2026

Esittelijän muutettu päätösesitys

Kaupunkikehityslautakunta päättää

1. osaltaan hyväksyä liitteenä olevan rakennusjärjestysehdotuksen nähtäville asetettavaksi,
2. tehdä kaupunginhallitukselle seuraavan päätösesityksen: Kaupunginhallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan rakennusjärjestysehdotuksen nähtäville asetettavaksi.
3. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Vastaesitys 1

Keskustelun kuluessa kaupunkikehityslautakunnan jäsen Kirsi Ferin teki seuraavan vastaesityksen:

“Kaupunkikehityslautakunta päättää Rakennusjärjestyksen kohdassa 17.1§ muuttaa tekstin seuraavaksi; "Rannan kasvillisuutena tulee suosia puita, pensaita ja pienempiä kasveja siten, että rannan kasvillisuus myötäilee vesistön rantojen luontaista kasvustoa ja elämää. Rantakasvillisuuden tarkoituksena on hillitä lisääntyvää eroosiota ja suodattaa hulevesiä. Mikäli ranta on altis aallokkoeroosiolle, voi rantaa tukea luonnon materiaaleilla. Rannalla rakentaminen tulee tehdä mahdollisimman vähäisillä kaivuutöillä ja massan siirroilla. Rakentamisessa on parasta tukeutua luonnollisiin ja kestäviin materiaaleihin siten, että luonnon on ihmisen käytön jälkeen mahdollisuus palautua.”

Puheenjohtaja totesi, että Kirsi Ferin on tehnyt vastaesityksen, jota ei ole kannatettu, joten se raukeaa kannattamattomana.

Vastaesitys 2

Keskustelun kuluessa kaupunkikehityslautakunnan puheenjohtaja Kari Haanmäki esitti jäsenten Matti Pajuoja, Juho Tiainen ja Tuukka Sandberg kannattamana seuraavan vastaesityksen:

“Tämä pykälä hyväksyttiin jo kesällä tämän tarkoitus varmistaa että jätevedet käsitellään tämän päivän määräysten mukaan eikä identtisesti 60-luvun määräysten. Eli jätevedet ei mene identtisesti järveen. Suomeksi sana identtinen tekniikka on liian tiukka emme voi vaatia myöskään valesokkelia jos se vanhassa oli.

Muutosesitys 17.2 §:ään

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 75	06.06.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 88	15.08.2024
Kaupunkikehityslautakunta	§ 106	21.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 313	02.09.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 110	24.10.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 117	11.12.2025
Kaupunkikehityslautakunta	§ 9	15.01.2026
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 73	10.09.2026
Kaupunkikehityslautakunta	§ 118	07.10.2026
Kaupunginhallitus		02.11.2026

Korvaa viimeisen kappaleen Mikäli olemassa oleva sauna tuhoutuu tai puretaan, sen tilalle voidaan rakentaa saman kokoinen saunarakennus sen estämättä, mitä rannan suojavyöhykkeestä ja etäisyydestä rantaviivaan määrätään 17.1–17.3 §ä. Edellytyksenä on, että rakennuspaikalla on riittävästi rakennusoikeutta, korvattava sauna on luvallinen tai oikeudellisesti paikallaan, uusi sauna ei sijoitu korvattavaa rakennusta lähemmäksi rantaviivaa ja jätevedet käsitellään 52 § mukaisesti.”

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu vastaesitys, josta ei olla yksimielisiä, joten siitä on äänestettävä.

Äänestys 1

Puheenjohtajan esityksestä suoritettiin sähköinen äänestys seuraavasti ne, jotka kannattavat pohjaesitystä äänestävät JAA ne, jotka kannattavat Haanmäen vastaesitystä §:ään 17.2 äänestävät EI.

JAA: 4 ääntä (Sarin Teuvo, Alén Krista, Turpeinen Olavi, Mäkinen Virpi)
EI: 9 ääntä (Erävalo Esa, Sandberg Tuukka, Sassi Jukka, Haanmäki Kari, Tiainen Juho, Ferin Kirsi, Maisi Hanna, Tuomivuo Sari, Pajuojä Matti)

Puheenjohtaja totesi, että äänin 4-9 Haanmäen vastaesitys rakennusjärjestysehdotuksen § 17.2 osalta on tullut kaupunkikehityslautakunnan päätökseksi.

Vastaesitys 3

Keskustelun kuluessa kaupunkikehityslautakunnan jäsen Kirsi Ferin teki seuraavan vastaesityksen:

“Kaupunkikehityslautakunta päättää Rakennusjärjestyksen kohdassa 17.2§ 1. poistaa kappaleet 2, 3, 4, ja 5, ja 2. lisätä toiseksi kappaleeksi "Rakennukselle tulee valita mahdollisimman suotuista paikka siten, että rakentaminen on mahdollisimman vähän ympäristöä kuormittava sekä talon perustusten kuin pihan ja talousrakennusten rakentamisenkin osalta, kuitenkin vähintään 4m etäisyydelle kiinteistön rajasta. Ranta-alueilla vesistön vaarantaminen ja kaikki päästöt veteen on kielletty kokonaan ja myös rakennusaikana. "

Puheenjohtaja totesi, että Kirsi Ferin on tehnyt vastaesityksen, jota ei ole kannatettu, joten se raukeaa kannattamattomana.

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 75	06.06.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 88	15.08.2024
Kaupunkikehityslautakunta	§ 106	21.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 313	02.09.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 110	24.10.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 117	11.12.2025
Kaupunkikehityslautakunta	§ 9	15.01.2026
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 73	10.09.2026
Kaupunkikehityslautakunta	§ 118	07.10.2026
Kaupunginhallitus		02.11.2026

Tauko Kokouksessa pidettiin tauko kello 15.23-15.33.

Vastaesitys 4 Keskustelun kuluessa kaupunkikehityslautakunnan puheenjohtaja Kari Haanmäki esitti jäsenten Tuukka Sandberg ja Kirsi Ferin kannattamana seuraavan vastaesityksen:

”Muutosesitys 17.3 §:ään Muutetaan määräystä poistamalla talousrakennusten lukumäärää koskeva rajoitus: ”Rakennusalan ulkopuolelle saa sijoittaa alle 30 m² talousrakennuksia niin, etteivät ne sijoitu rannan suojavyöhykkeelle.” Perustelu: Talousrakennusten lukumäärän rajoittamiselle ei ole esitetty erityistä perustetta. Esimerkiksi rakennuspaikalla voisi olla sauna ja sen yhteydessä erillinen grillikatos, mutta nykyinen määräys rajoittaisi perusteettomasti talousrakennusten määrää. Olennaista on rakennusten koko, sijoittuminen ja vaikutukset ympäristöön, ei niiden lukumäärä.”

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu vastaesitys, josta ei olla yksimielisiä, joten siitä on äänestettävä.

Äänestys 2 Puheenjohtajan esityksestä suoritettiin sähköinen äänestys seuraavasti ne, jotka kannattavat pohjaesitystä äänestävät JAA ne, jotka kannattavat Haanmäen vastaesitystä §:ään 17.3 äänestävät EI.

JAA: 6 ääntä (Alén Krista, Turpeinen Olavi, Sarin Teuvo, Mäkinen Virpi, Erävalo Esa, Tuomivuo Sari)
EI: 7 ääntä (Sandberg Tuukka, Pajuoja Matti, Ferin Kirsi, Tiainen Juho, Maisi Hanna, Sassi Jukka, Haanmäki Kari)

Puheenjohtaja totesi, että äänin 6-7 Haanmäen vastaesitys rakennusjärjestysehdotuksen § 17.3 osalta on tullut kaupunkikehityslautakunnan päätökseksi.

Vastaesitys 5 Keskustelun kuluessa kaupunkikehityslautakunnan jäsen Kirsi Ferin teki seuraavan vastaesityksen:

”Kaupunkikehityslautakunta päättää Rakennusjärjestyksen kohdassa 17.5§ poistaa toisen kappaleen kokonaan.”

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 75	06.06.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 88	15.08.2024
Kaupunkikehityslautakunta	§ 106	21.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 313	02.09.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 110	24.10.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 117	11.12.2025
Kaupunkikehityslautakunta	§ 9	15.01.2026
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 73	10.09.2026
Kaupunkikehityslautakunta	§ 118	07.10.2026
Kaupunginhallitus		02.11.2026

Puheenjohtaja totesi, että Kirsi Ferin on tehnyt vastaesityksen, jota ei ole kannatettu, joten se raukeaa kannattamattomana.

Vastaesitys 6

Keskustelun kuluessa kaupunkikehityslautakunnan jäsen Kirsi Ferin teki seuraavan vastaesityksen:

“Kaupunkikehityslautakunta päättää Rakennusjärjestyksen kohdassa 17.6§ 1. lisätä toisen kappaleeseen sanojen "tonttia ei saa" jälkeen sanat "asemakaava-alueella", 2. lisätä kolmannen kappaleen neljänneksi sanaksi "asemakaava" ja seitsemänneksi ja kahdeksanneksi sanaksi "ja käytöstä", 3. poistaa sanat "yli kolme metriä korkeiden", 4. lisätä sanan "rumentavan" jälkeen sanat "ja vaarantavan", 5. korvata viimeisen lauseen lauseella "Kuitenkin omalla pihalla voi omaan käyttöön kuivata ja varastoida polttopuita palomääräykset huomioiden siististi pinottuna." ”

Puheenjohtaja totesi, että Kirsi Ferin on tehnyt vastaesityksen, jota ei ole kannatettu, joten se raukeaa kannattamattomana.

Vastaesitys 7

Keskustelun kuluessa kaupunkikehityslautakunnan jäsen Kirsi Ferin teki seuraavan vastaesityksen:

“Kaupunkikehityslautakunta päättää Rakennusjärjestyksen kohdassa 19§ 1. muuttaa liikuteltavan laitteen paikallaan pitämisen enimmäisajaksi 7kk kalenterivuodessa sekä 2. poistaa viimeisen virkkeen.”

Puheenjohtaja totesi, että Kirsi Ferin on tehnyt vastaesityksen, jota ei ole kannatettu, joten se raukeaa kannattamattomana.

Vastaesitys 8

Keskustelun kuluessa kaupunkikehityslautakunnan jäsen Kirsi Ferin teki seuraavan vastaesityksen:

“Kaupunkikehityslautakunta päättää Rakennusjärjestyksen kohdassa 23§ korvata 1. otsikon muotoon "Kevytrakenteiset kasvihuoneet ja pressutallit", 2. korvata tekstin seuraavaan muotoon:
" Kevytrakenteiset muovilla tai ohuella kennolla katetut kausikasvihuoneet, joissa ei ole kiinteää omaa tekniikkaa kuten lämmitysjärjestelmää, kasteluautomaatiikkaa tai lisävaloja, eikä huonetta ole perustettu kiinteillä perustuksilla, on vapautettu rakentamisluvasta. Niitä ei lueta rakennuksiksi,

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 75	06.06.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 88	15.08.2024
Kaupunkikehityslautakunta	§ 106	21.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 313	02.09.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 110	24.10.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 117	11.12.2025
Kaupunkikehityslautakunta	§ 9	15.01.2026
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 73	10.09.2026
Kaupunkikehityslautakunta	§ 118	07.10.2026
Kaupunginhallitus		02.11.2026

eikä niitä lasketa rakennusalaan. Kaava-alueella ja ranta-alueilla kausikasvihuoneen enimmäisala on 5% kasvipeitteisestä pihasta. Kasvihuone on oltava vähintään 2m etäisyydellä tontin rajasta. Kevytrakenteisesta kasvihuoneesta on huolehdittava, se on rikkoutuessa korjattava ja kasvihuone tulee hävittää asianmukaisesti sen käytön päätyttyä. Kiinteästi perustetut lasikasvihuoneet luetaan rakennusalaan ja ne tarvitsevat rakentamisluvan.

Kevytrakenteiset pressuautotallit tai -suojat, joissa ei ole mitään teknistä järjestelmää kuten valaistusta tai lämmitystä, eikä niitä ole perustettu kiinteästi, on vapautettu rakentamisluvasta. Kaava-alueella ja ranta-alueilla pressurakenteiset suojat tulee olla väliaikaisia suojia esim. rakennusaikaisia tai muutoin selkeästi väliaikaisella tarpeella perusteltuja. Talli on sijoitettava vähintään 2m etäisyydelle tontin rajasta. Niiden kunnosta on huolehdittava ja rikkoutuessaan ne on korjattava tai poistettava asianmukaisesti. Pressusuojia saa olla enintään 5% pihan pinta-alasta ja väriykseltään ne on oltavaa ympäristöönsä sopivia.

Kaava- ja ranta-alueen ulkopuolella kausikasvihuoneet, jotka on tarkoitettu omatarvekäyttöön, on vapautettu rakentamisluvasta. Kausikasvihuoneita saa rakentaa enintään tontin rakennusoikeutta vastaavan määrän, mutta pinta-alaa ei lasketa rakennusalaan. Kasvihuoneesta on huolehdittava, se on rikkoutuessa korjattava ja kasvihuone tulee hävittää asianmukaisesti sen käytön päätyttyä.

Maatalouden tai kasvitutannon kaupallisiin tarpeisiin suuret (yli 100m²) kasvihuoneet ja pressuhallit tarvitsevat rakentamisluvan. Myös pienemmät ympärivuotiset kasvihuoneet joissa on kiinteää tekniikkaa, tarvitsevat rakentamisluvan. Kevytrakenteiset kasvutunnelit on vapautettu rakentamisluvasta kokonaan”””

Puheenjohtaja totesi, että Kirsi Ferin on tehnyt vastaesityksen, jota ei ole kannatettu, joten se raukeaa kannattamattomana.

Vastaesitys 9

Keskustelun kuluessa kaupunkikehityslautakunnan jäsen Krista Alén esitti jäsen Virpi Mäkisen kannatamana seuraavan vastaesityksen:

”Esitän, että rakennusjärjestys palautetaan vastaamaan 10.9.2026

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 75	06.06.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 88	15.08.2024
Kaupunkikehityslautakunta	§ 106	21.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 313	02.09.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 110	24.10.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 117	11.12.2025
Kaupunkikehityslautakunta	§ 9	15.01.2026
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 73	10.09.2026
Kaupunkikehityslautakunta	§ 118	07.10.2026
Kaupunginhallitus		02.11.2026

kaupunkikehityslautakunnan lupajaoston pohjaesitystä pykälän 25§ osalta.”

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu vastaesitys, josta ei olla yksimielisiä, joten siitä on äänestettävä.

Äänestys 3

Puheenjohtajan esityksestä suoritettiin sähköinen äänestys seuraavasti ne, jotka kannattavat pohjaesitystä äänestävät JAA ne, jotka kannattavat Alénin vastaesitystä §:ään 25 äänestävät EI.

JAA: 9 ääntä (Tuomivuo Sari, Pajuoja Matti, Tiainen Juho, Erävalo Esa, Ferin Kirsi, Haanmäki Kari, Maisi Hanna, Sassi Jukka, Sandberg Tuukka)
EI: 4 ääntä (Sarin Teuvo, Alén Krista, Mäkinen Virpi, Turpeinen Olavi)

Puheenjohtaja totesi, että äänin 9-4 pohjaesitys rakennusjärjestysehdotuksen § 25 osalta on tullut kaupunkikehityslautakunnan päätökseksi.

Vastaesitys 10

Keskustelun kuluessa kaupunkikehityslautakunnan jäsen Kirsi Ferin teki seuraavan vastaesityksen:

”Kaupunkikehityslautakunta päättää Rakennusjärjestyksen kohdassa 25§ 1. korvata ensimmäisen lauseen kaksi viimeistä sanaa sanoilla ”vähintään 1000m2”, 2. poistaa toisen ja kolmannen lauseen lainvastaisena, 3. poistaa tarpeettomat lisämääräykset, jotka 1. ja 2. muutos tekee tarpeettomaksi, 4. poistaa kolmannen kappaleen kokonaan, 5. korvata viides kappale tekstillä: ” Rakennuspaikalle tulee mahtua tarvittavien rakennusten lisäksi riittävät ja tarkoituksenmukaiset pihan toiminnot, tiet ja oleskelualueet, jäte- ja huleveden ympäristömääräykset täyttävät käsittelyt sekä puhtaan veden saanti. Hyvälle rakennuspaikalle ei tarvita isoja massansiirtoja, täyttöjä tai räjäytyksiä. Pehmeälle ja märeälle paikalle rakentamista tulee välttää eikä pohjaveden pintaa saa mennä 1,5m lähemmäksi. Uusi rakennuspaikka ei saa tarvita koko tontin osalta täyttää ylemmälle tasolle tai kaivuuta alemmaksi. Hyvällä rakennuspaikalla uudet rakennukset ja piha sulautuvat olemassa olevaan ympäristöön pehmeästi, ja olemassa olevia puita pystytään säästämään vähintään 10%.”

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 75	06.06.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 88	15.08.2024
Kaupunkikehityslautakunta	§ 106	21.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 313	02.09.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 110	24.10.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 117	11.12.2025
Kaupunkikehityslautakunta	§ 9	15.01.2026
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 73	10.09.2026
Kaupunkikehityslautakunta	§ 118	07.10.2026
Kaupunginhallitus		02.11.2026

Puheenjohtaja totesi, että Kirsi Ferin on tehnyt vastaesityksen, jota ei ole kannatettu, joten se raukeaa kannattamattomana.

Vastaesitys 11

Keskustelun kuluessa kaupunkikehityslautakunnan jäsen Kirsi Ferin teki seuraavan vastaesityksen:

“Kaupunkikehityslautakunta päättää Rakennusjärjestyksen kohdassa 26§ poistaa toisen kappaleen kokonaan.”

Puheenjohtaja totesi, että Kirsi Ferin on tehnyt vastaesityksen, jota ei ole kannatettu, joten se raukeaa kannattamattomana.

Poistuminen

Vammaisneuvoston edustaja Marsa Valtonen poistui kokouksesta kello 16.16 tämän asian käsittelyn aikana.

Vastaesitys 12

Keskustelun kuluessa kaupunkikehityslautakunnan jäsen Hanna Maisi esitti jäsenten Juho Tiainen, Kari Haanmäki ja Matti Pajuoja kannattamana seuraavan vastaesityksen:

“Kappaleen 26.1§:n viimeinen kappale pitäisi kuulua näin: Sivurakennus ei muodosta itsenäistä rakennuspaikkaa eikä siviisasuntoa saa erottaa kiinteistötoimituksella omaksi kiinteistöksi.”

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu vastaesitys, josta ei olla yksimielisiä, joten siitä on äänestettävä.

Äänestys 4

Puheenjohtajan esityksestä suoritettiin sähköinen äänestys seuraavasti ne, jotka kannattavat pohjaesitystä äänestävät JAA ne, jotka kannattavat Maisin vastaesitystä §:ään 26.1 äänestävät EI.

JAA: 1 ääntä (Ferin Kirsi)

EI: 12 ääntä (Maisi Hanna, Erävalo Esa, Alén Krista, Turpeinen Olavi, Sandberg Tuukka, Tuomivuo Sari, Sarin Teuvo, Pajuoja Matti, Haanmäki Kari, Tiainen Juho, Mäkinen Virpi, Sassi Jukka)

Puheenjohtaja totesi, että äänin 1-12 Maisin vastaesitys rakennusjärjestysehdotuksen § 26.1 osalta on tullut kaupunkikehityslautakunnan päätökseksi.

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 75	06.06.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 88	15.08.2024
Kaupunkikehityslautakunta	§ 106	21.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 313	02.09.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 110	24.10.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 117	11.12.2025
Kaupunkikehityslautakunta	§ 9	15.01.2026
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 73	10.09.2026
Kaupunkikehityslautakunta	§ 118	07.10.2026
Kaupunginhallitus		02.11.2026

Vastaesitys 13

Keskustelun kuluessa kaupunkikehityslautakunnan jäsen Kirsi Ferin esitti jäsen Virpi Mäkisen kannattamana seuraavan vastaesityksen:

“Kaupunkikehityslautakunta päättää Rakennusjärjestyksen kohdassa 26.1§ 1. lisätä rakennusoikeuden määräksi 20% tontin pinta-alasta, 2. poistaa vaatimukset rakennusten kerrosalojen tai enimmäismäärien rajoituksesta, 3. sallia samalla kiinteistöllä liiketoimintaan tarvittavat rakennukset ja pihajalueet, mutta niin, että ympäristölupamääräykset täyttyvät, 4. sallia sivuasunnot tai usean asuinrakennuksen yhteisöt ilman niihin kohdistuvia erillisiä koko rajoituksia, 5. sallia eri käyttötarkoituksessa oleville rakennuksille omat sähkö- ja vesimittarit.”

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu vastaesitys, josta ei olla yksimielisiä, joten siitä on äänestettävä.

Äänestys 5

Puheenjohtajan esityksestä suoritettiin sähköinen äänestys seuraavasti ne, jotka kannattavat pohjaesitystä äänestävät JAA ne, jotka kannattavat Ferinin vastaesitystä §:ään 26.1 äänestävät EI.

JAA: 10 ääntä (Tiainen Juho, Sarin Teuvo, Haanmäki Kari, Pajuoja Matti, Sassi Jukka, Sandberg Tuukka, Turpeinen Olavi, Tuomivuo Sari, Maisi Hanna, Alén Krista)

EI: 3 ääntä (Ferin Kirsi, Mäkinen Virpi, Erävalo Esa)

Puheenjohtaja totesi, että äänin 10-3 pohjaesitys rakennusjärjestysehdotuksen § 26.1 osalta on tullut kaupunkikehityslautakunnan päätökseksi.

Vastaesitys 14

Keskustelun kuluessa kaupunkikehityslautakunnan jäsen Kirsi Ferin teki seuraavan vastaesityksen:

“Kaupunkikehityslautakunta päättää Rakennusjärjestyksen kohdassa 26.2§ 1. lisätä kerrosalaksi 15% pinta-alasta, 2. poistaa asuinrakennuksen kerrosalan enimmäisrajan, 3. korottaa talousrakennusten yhteenlasketun kerrosalan 250m2, ja 4. poistaa neljännen kappaleen kokonaan.”

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 75	06.06.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 88	15.08.2024
Kaupunkikehityslautakunta	§ 106	21.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 313	02.09.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 110	24.10.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 117	11.12.2025
Kaupunkikehityslautakunta	§ 9	15.01.2026
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 73	10.09.2026
Kaupunkikehityslautakunta	§ 118	07.10.2026
Kaupunginhallitus		02.11.2026

Puheenjohtaja totesi, että Kirsi Ferin on tehnyt vastaesityksen, jota ei ole kannatettu, joten se raukeaa kannattamattomana.

Vastaesitys 15

Keskustelun kuluessa kaupunkikehityslautakunnan jäsen Kirsi Ferin teki seuraavan vastaesityksen:

“Kaupunkikehityslautakunta päättää Rakennusjärjestyksen kohdassa 26.3§ 1. sallia mautiloilla tilan elinkeinon tai sivuelinkeinon tarvittavien rakennusten rakentaminen enintään 20% rakennuspaikan pinta-alasta, mikäli ympäristömääräykset tai ruokaviraston antamat määräykset mm eläinten pidosta täyttyvät, 2. poistaa muut rajoitteet.”

Puheenjohtaja totesi, että Kirsi Ferin on tehnyt vastaesityksen, jota ei ole kannatettu, joten se raukeaa kannattamattomana.

Vastaesitys 16

Keskustelun kuluessa kaupunkikehityslautakunnan jäsen Kirsi Ferin teki seuraavan vastaesityksen:

“Kaupunkikehityslautakunta päättää Rakennusjärjestyksen kohdassa 26.4§, että 1. kiinteistö voi muodostaa itsenäisen rakennuspaikan myös liiketoimintaa varten, kuitenkin niin, että liiketoiminnan ympäristömääräykset täyttyvät ja toiminnasta ei aiheudu jatkuvaa melu- tai liikennehaittaa naapureille. Haittaa aiheuttavan liiketoiminnan rakentamislupa käsitellään poikkeamisluvalla selvitysten ja lausuntojen pohjalta. Rakennusoikeuden määräksi sallitaan 20% tontin pinta-alasta, ja tarvittaessa rakennusoikeutta voi pyytää lisää, ja sitä myönnetään, ellei selkeää perusteltua estettä ole. 2. lautakunta päättää poistaa kohdan valmistelun tekstin kokonaan.”

Puheenjohtaja totesi, että Kirsi Ferin on tehnyt vastaesityksen, jota ei ole kannatettu, joten se raukeaa kannattamattomana.

Vastaesitys 17

Keskustelun kuluessa kaupunkikehityslautakunnan jäsen Kirsi Ferin teki seuraavan vastaesityksen:

“Kaupunkikehityslautakunta päättää Rakennusjärjestyksen kohdassa 27§ 1. sallia 10% kerrosalaksi rakennuspaikan pinta-alasta, kuitenkin vähintään 200m², ja kuitenkin vain jos tontilla on riittävästi rakentamiseen sopivaa

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 75	06.06.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 88	15.08.2024
Kaupunkikehityslautakunta	§ 106	21.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 313	02.09.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 110	24.10.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 117	11.12.2025
Kaupunkikehityslautakunta	§ 9	15.01.2026
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 73	10.09.2026
Kaupunkikehityslautakunta	§ 118	07.10.2026
Kaupunginhallitus		02.11.2026

aluetta, 2. poistaa kaikki muut määräykset.”

Puheenjohtaja totesi, että Kirsi Ferin on tehnyt vastaesityksen, jota ei ole kannatettu, joten se raukeaa kannattamattomana.

Vastaesitys 18

Keskustelun kuluessa kaupunkikehityslautakunnan puheenjohtaja Kari Haanmäki esitti jäsen Kirsi Ferinin kannattamana seuraavan vastaesityksen:

“Muutosesitys 27 §:ään Muutetaan vapaa-ajan asuinrakennuksen enimmäiskerrosala 150 m²ä 300 m² ja poistetaan pykälän viimeinen kappale. Perustelu: Muutos parantaa Lohjan vapaa-ajan asumisen edellytyksiä ja lisää kaupungin vetovoimaa. Vastaava rakennusoikeus on käytössä myös naapurikunnissa, esimerkiksi Vihdissä. Lohjan tulee olla vähintään yhtä vetovoimainen ja kilpailukykyinen vapaa-ajan asumisen kuntana.”

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu vastaesitys, josta ei olla yksimielisiä, joten siitä on äänestettävä.

Äänestys 6

Puheenjohtajan esityksestä suoritettiin sähköinen äänestys seuraavasti ne, jotka kannattavat pohjaesitystä äänestävät JAA ne, jotka kannattavat Haanmäen vastaesitystä §:ään 27 äänestävät EI.

JAA: 5 ääntä (Mäkinen Virpi, Turpeinen Olavi, Tuomivuo Sari, Alén Krista, Sarin Teuvo)

EI: 8 ääntä (Sandberg Tuukka, Maisi Hanna, Sassi Jukka, Ferin Kirsi, Tiainen Juho, Erävalo Esa, Haanmäki Kari, Pajuojja Matti)

Puheenjohtaja totesi, että äänin 5-8 Haanmäen vastaesitys rakennusjärjestysehdotuksen § 27 osalta on tullut kaupunkikehityslautakunnan päätökseksi.

Poistuminen

Kaupungingeodeetti Rita Pihlaja poistui kokouksesta kello 16.45 tämän asian käsittelyn aikana.

Vastaesitys 19

Keskustelun kuluessa kaupunkikehityslautakunnan jäsen Kirsi Ferin teki seuraavan vastaesityksen:

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 75	06.06.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 88	15.08.2024
Kaupunkikehityslautakunta	§ 106	21.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 313	02.09.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 110	24.10.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 117	11.12.2025
Kaupunkikehityslautakunta	§ 9	15.01.2026
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 73	10.09.2026
Kaupunkikehityslautakunta	§ 118	07.10.2026
Kaupunginhallitus		02.11.2026

“Kaupunkikehityslautakunta päättää Rakennusjärjestyksen kohdassa 30§ 1. todeta, että eläinten pitoa ohjaa/määrää ruokavirasto ja isojen eläinmäärien pitoon tarvitaan ympäristölupa, 2. todeta, että tuotantoeläimissä alle 3 eläinyksikköä luetaan lemmikeiksi, ja lemmikkejä voi naapureiden kirjallisella suostumuksella pitää myös asemakaava-alueella, mikäli niistä ei koidu ympäristö haittaa tai vaaraa ja eläinten pitoon on olemassa määräykset täyttävät tilat, 3. poistaa toisen kappaleen, 4. vaihtaa kolmannessa lauseessa ”rajasta” sanan tilalle ”asuinrakennuksesta” ja jatkaa lausetta ” , tai naapuri voi kirjallisella sopimuksella sallia etäisyyden pienemmäksi.” , 5. todeta, että eläinten pidosta ei saa aiheutua ravinnevalumia vesistöihin ja että kaikkia eläintenpidon ympäristövaatimuksia on noudatettava myös lemmikkien kohdalla, 6. poistaa yhdeksännen kappaleen.”

Puheenjohtaja totesi, että Kirsi Ferin on tehnyt vastaesityksen, jota ei ole kannatettu, joten se raukeaa kannattamattomana.

Vastaesitys 20

Keskustelun kuluessa kaupunkikehityslautakunnan jäsen Esa Erävalo teki seuraavan vastaesityksen:

“Muutetaan 30 § toisen kappaleen sana ”kanalaa” sanoiksi ”yli 20 kanan kanalaa”.”

Puheenjohtaja totesi, että Esa Erävalo on tehnyt vastaesityksen, jota ei ole kannatettu, joten se raukeaa kannattamattomana.

Vastaesitys 21

Keskustelun kuluessa kaupunkikehityslautakunnan jäsen Kirsi Ferin teki seuraavan vastaesityksen:

“Kaupunkikehityslautakunta päättää Rakennusjärjestyksen kohdassa 32§ poistaa pykälän epäselvänä ja tarkoituksettomana”

Puheenjohtaja totesi, että Kirsi Ferin on tehnyt vastaesityksen, jota ei ole kannatettu, joten se raukeaa kannattamattomana.

Tauko

Kokouksessa pidettiin tauko kello 16.56-17.03.

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 75	06.06.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 88	15.08.2024
Kaupunkikehityslautakunta	§ 106	21.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 313	02.09.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 110	24.10.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 117	11.12.2025
Kaupunkikehityslautakunta	§ 9	15.01.2026
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 73	10.09.2026
Kaupunkikehityslautakunta	§ 118	07.10.2026
Kaupunginhallitus		02.11.2026

Vastaesitys 22 Keskustelun kuluessa kaupunkikehityslautakunnan jäsen Krista Alén esitti jäsen Virpi Mäkisen kannattamana seuraavan vastaesityksen:

“Esitän, että rakennusjärjestys palautetaan vastaamaan 10.9.2026 kaupunkikehityslautakunnan lupajaoston pohjaesitystä pykälän 52§ osalta.”

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu vastaesitys, josta ei olla yksimielisiä, joten siitä on äänestettävä.

Äänestys 7 Puheenjohtajan esityksestä suoritettiin sähköinen äänestys seuraavasti ne, jotka kannattavat pohjaesitystä äänestävät JAA ne, jotka kannattavat Alénin vastaesitystä §:ään 52 äänestävät EI.

JAA: 9 ääntä (Tiainen Juho, Sassi Jukka, Tuomivuo Sari, Sandberg Tuukka, Maisi Hanna, Erävalo Esa, Haanmäki Kari, Pajuoja Matti, Ferin Kirsi)
EI: 4 ääntä (Turpeinen Olavi, Mäkinen Virpi, Alén Krista, Sarin Teuvo)

Puheenjohtaja totesi, että äänin 9-4 pohjaesitys rakennusjärjestysehdotuksen § 52 osalta on tullut kaupunkikehityslautakunnan päätökseksi.

Vastaesitys 23 Keskustelun kuluessa kaupunkikehityslautakunnan jäsen Kisi Ferin esitti jäsen Esa Erävalon kannattamana seuraavan vastaesityksen:

“Kaupunkikehityslautakunta päättää lisätä Rakennusjärjestyksen kohdassa 52§ vesikäymäöistä: ”Rakentamisluvan yhteydessä kiinteistölle hyväksytään LVI-suunnittelijan suunnittelema ympäristösuojelulain mukainen jätevesien käsittely, jossa on huomioitu järjestelmän sijoittelu tontilla ja kaikki vaaditut suojaetäisyydet ympäristönsuojelumääräysten mukaisesti. Vesistöjen läheisyydessä ja pohjavesialueella jätevesistä ei saa päätyä ravinteita luonnon vesiin. Alueilla, jossa viemäriverkkoa ei ole, sallitaan Suomessa hyväksytyt pienpuhdistamot ja maaperäkäsittelyjärjestelmät, jos niiden toteutus tontilla on turvallisesti mahdollista. Puhdistamot voivat olla myös useamman kiinteistön yhteisiä puhdistamoja. Kiinteistökohtainen jätevesien puhdistus vähentää Lohjan keskitetyn jätevesipuhdistamon kuormitusta. Ranta-alueilla, pohjavesialueilla ja

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 75	06.06.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 88	15.08.2024
Kaupunkikehityslautakunta	§ 106	21.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 313	02.09.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 110	24.10.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 117	11.12.2025
Kaupunkikehityslautakunta	§ 9	15.01.2026
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 73	10.09.2026
Kaupunkikehityslautakunta	§ 118	07.10.2026
Kaupunginhallitus		02.11.2026

pienillä tonteilla, joissa puhdistamojen rakentaminen ei onnistu tilan puutteen tai käytön vähyyden vuoksi, sallitaan vesikäymälän yhteyteen myös umpisäiliöt. Määräys koskee uusia rakennuspaikkoja sekä olemassa olevien rakennusten luvanvaraisia muutostöitä.”

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu vastaesitys, josta ei olla yksimielisiä, joten siitä on äänestettävä.

Äänestys 8

Puheenjohtajan esityksestä suoritettiin sähköinen äänestys seuraavasti ne, jotka kannattavat pohjaesitystä äänestävät JAA ne, jotka kannattavat Ferinin vastaesitystä §:ään 52 äänestävät EI.

JAA: 4 ääntä (Sarin Teuvo, Turpeinen Olavi, Mäkinen Virpi, Alén Krista)
EI: 8 ääntä (Pajuoja Matti, Ferin Kirsi, Haanmäki Kari, Sandberg Tuukka, Erävalo Esa, Maisi Hanna, Tiainen Juho, Sassi Jukka)
TYHJÄ: 1 ääntä (Tuomivuo Sari)

Puheenjohtaja totesi, että äänin 4-8-1 Ferinin vastaesitys rakennusjärjestysehdotuksen § 52 osalta on tullut kaupunkikehityslautakunnan päätökseksi.

Päätös

Kaupunkikehityslautakunta päätti

1. osaltaan hyväksyä liitteenä olevan rakennusjärjestysehdotuksen nähtäville asetettavaksi, huomioiden vastaesityksen mukaiset muutokset § 17.2, § 17.3, § 26.1, § 27 ja § 52
2. tehdä kaupunginhallitukselle seuraavan päätösesityksen:
Kaupunginhallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan rakennusjärjestysehdotuksen nähtäville asetettavaksi.
3. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus, Rakennusvalvonta

Kaupunginhallitus 02.11.2026

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 75	06.06.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 88	15.08.2024
Kaupunkikehityslautakunta	§ 106	21.08.2024
Kaupunginhallitus	§ 313	02.09.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 110	24.10.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 117	11.12.2025
Kaupunkikehityslautakunta	§ 9	15.01.2026
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 73	10.09.2026
Kaupunkikehityslautakunta	§ 118	07.10.2026
Kaupunginhallitus		02.11.2026

Lisätiedot Johtava rakennustarkastaja Juha Heikkinen, juha.heikkinen(at)lohja.fi

Oheismateriaali - Päivitetty OAS 2027
- Lisätietoja rakennusjärjestyksestä

Liite - Rakennusjärjestys 2027 Ehdotusvaihe
- Rakennusjärjestyksen liite 1
- Rakennusjärjestyksen liite 2
- Rakennusjärjestyksen liite 3
- Rakennusjärjestyksen liite 4

Esittelijä Kaupunginjohtaja Ståhl Petra

Päätösesitys
Kaupunginhallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan rakennusjärjestysehdotuksen nähtäville asetettavaksi.

Päätös

Tiedoksi Johtava rakennustarkastaja Heikkinen

02.11.2026

8**Keski-Uudenmaan Työterveys Oy:n osakkeiden myynti**

334/02.07.03/2026

Kaupunginhallitus 02.11.2026

Taustaa

Keski-Uudenmaan Työterveys Oy on työterveyspalveluja tuottava omistaja-asiakkaidensa sidosyksikkö. Yhtiön omistajina on yhdeksän kuntaa ja hyvinvointialue. Keski-Uudenmaan Työterveydessä on useita omistajia, joiden omistusosuus on vähäinen, alle 10 prosenttia.

Hankintalakia koskevan uudistuksen mukaan hankintayksikön vähimmäisomistusvaatimus sidosyksiköstä on 10 prosenttia. Yhtiö ei voi siten tulevaisuudessa toimia kaikkien omistajien sidosyksikkönä nykyrakenteella.

Yhtiö on toteuttanut ulkopuolisen asiantuntijan kanssa alkuvuonna 2026 selvityksen yhtiön tulevaisuudesta ja omistajastrategiasta, jotta tämänhetkinen toiminta voitaisiin järjestää hankintalain muutosehdotuksessa sidosyksikköä koskeva vähimmäisomistusvaatimus huomioiden sekä samalla huomioiden vaikutukset yhtiön omistaja-arvoon. Varteenotettavaksi vaihtoehtoksi nousi yhtiön osakekannan myynti ja omistajien hankkimien työterveyspalvelujen samanaikainen kilpailutus. Työterveyspalvelujen kilpailutus ja hintataso perustuisi nykyisiin sopimuksiin.

Uudenmaan Työterveys Oy, jonka omistajina ovat Keski-Uudenmaan ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueet, toimii läheisessä yhteistyössä Keski-Uudenmaan Työterveys Oy:n kanssa. Uudenmaan Työterveys Oy tuottaa järjestämisvastuuseen liittyviä ja muita työterveyspalveluja markkinoilla. Yhtiöiden välinen nykymuotoinen yhteistyö ei voi hankintalain muutosten voimaan tultua enää jatkua, eikä Uudenmaan Työterveys Oy olisi todennäköisesti jatkossa yksin toimiessaan enää nykymuodossaan elinkelpoinen.

Selvityksen perusteella Keski-Uudenmaan Työterveys Oy:n omistajat tekivät yksimielisesti keväällä 2026 periaatepäätökset yhtiön osakkeiden myynnistä ja työterveyspalvelujen kilpailutuksesta. Lohjan kaupungin kaupunginhallitus teki asiasta periaatepäätöksen 30.3.2026 § 3.

Kaupan toteutus

Lohjan kaupunki omistaa 69 osaketta Keski-Uudenmaan Työterveys Oy:ssä (KUTT), mikä vastaa 17 prosentin osuutta yhtiön osakekannasta. Osana järjestelyä Uudenmaan Työterveys Oy:n (UMTT) sulautuu KUTT:iin hyväksytyn sulautumissuunnitelman mukaisesti. Osakekaupan hankintamenettelyyn saatiin neljä (4) osallistumishakemusta ja neljä (4)

tarjousta. Tarjousvertailun tuloksena parhaan tarjouksen teki Pihlajalinna Terveys Oy:n ja Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy:n muodostama ryhmittymä, joka on sitoutunut ostamaan KUTT:n ja UMTT:n osakkeet perustuen liiketoimintojen yhteenlaskettuun velattomaan arvoon 19,5 miljoonaa euroa.

Osakassopimuksen KUTT 22.4.2024 8 kohdan mukaan osakekaupassa myyntihinta jaetaan osakkaille näiden omistusosuuksien suhteessa. Tämän mukaisesti Lohjan kaupungin osuudeksi edellä mainitusta velattomasta kauppahinnasta arvioidaan noin 3,3 miljoonaa euroa (17 %) perustuen Lohjan kaupungin osakeannin ja sulautumisen jälkeiseen omistusosuuteen yhtiössä. Lopullinen, osakekohtaisesti täsmäytetty kauppahinta määräytyy kauppakirjaluonnoksessa sovitun kauppahinnan määräytymismekanismin mukaisesti.

Kauppakirja on neuvoteltu loppuun hankintamenettelyssä valitun parhaan tarjoajan kanssa, ja se on liitteenä luonnoksena. Kaikki kaupan ehdot, mukaan lukien kauppahinta ja maksuehdot, on sovittu lopullisesti kauppakirjaluonnoksessa, eikä niistä enää neuvotella. Kauppakirja on ehdollinen ja tulee voimaan vain, jos muun muassa kaikki seuraavat ehdot täyttyvät kauppakirjassa määritetyssä määräajassa: (i) kaikkien osallisten kuntien ja Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen tässä pykälässä tarkoitetut osakkeiden ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen UMTT Oy:n osakkeiden myyntiä koskevat päätökset on tehty ja ne ovat saaneet lainvoiman; (ii) kaikkien hankintayksiköiden työterveyspalvelujen hankintaa koskevat hankintapäätökset on tehty ja ne ovat saaneet lainvoiman; ja (iii) Kilpailu- ja kuluttajaviraston yrityskauppavalvontaa koskeva hyväksyntä on saatu.

Kaikki kaupan täytäntöönpanon tarkemmat ehdot on kuvattu liitteenä olevassa kauppakirjaluonnoksessa. Jos jokin näistä ehdoista jää täyttymättä, kauppaa ei täytäntöönpanna ellei osapuolet toisin sovi.

Esitetty osakkeiden myynti turvaa omistaja-arvon tuloutumisen kauppahinnan muodossa ja toteuttaa osakassopimuksen 8 kohdan mukaisen, kaikkien osakkaiden samanaikaista ja yhdenvertaista myyntiä koskevan järjestelyn. Kauppakirja on neuvoteltu loppuun hankintamenettelyssä valitun parhaan tarjoajan kanssa, ja päätös kohdistuu kauppakirjaluonnoksen hyväksymiseen sekä sen allekirjoittamista koskevan valtuutuksen antamiseen.

Selvyyden vuoksi todetaan, että osakassopimus KUTT 22.4.2024 lakkaa automaattisesti Lohjan kaupungin osalta, kun osakkeiden kauppa toteutuu ja Lohjan kaupunki lakkaa omistamasta yhtiön osakkeita. Tämä ei edellytä erillistä päätöstä tai irtisanomista.

Kaupungin­hallituksen toimivalta Lohjan kaupungin hallintosäännön 5 luvun 26.3 § 3 kohdan ja 4 luvun 24.1 § 2 kohdan mukaisesti.

Kaupunginhallitus

02.11.2026

Oheismateriaali Tarjousvertailu 16.10.2026 (salassa pidettävä JulKL 6.1 § 3 kohta, 24.1 § 17 ja 20 kohdat)

Liitteet KUTT Kauppakirjaluonnos 20.10.2026 (salassa pidettävä JulKL 24.1 § 17 ja 20 kohdat)

Esittelijä Kaupunginjohtaja Ståhl Petra

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää:

1. hyväksyä Lohjan kaupungin omistamien osakkeiden myynnin liitteenä olevan kauppakirjaluonnoksen mukaisesti.
2. nimetä talousjohtaja Mikael Boströmin edustajakseen osakkeenomistajien päätöksentekoon ja valtuuttaa hänet äänestämään tai antamaan suostumuksensa koko osakekannan myynnin hyväksymiselle osakassopimuksen 8 kohdan mukaisesti.
3. valtuuttaa kaupunginjohtaja Petra Ståhlin allekirjoittamaan Lohjan kaupungin puolesta liitteenä olevan kauppakirjaluonnoksen sekä tekemään siihen ja sen liitteisiin täytäntöönpanon edellyttämiä teknisiä ja vähäisiä muutoksia, jotka eivät muuta kaupan keskeisiä ehtoja tai osapuolten asemaa.

Päätös

Tiedoksi ote Pihlajalinna Terveys Oy

02.11.2026

9**Työterveyspalveluiden hankintaa koskeva päätös**

334/02.07.03/2026

Kaupunginhallitus 02.11.2026

Keski-Uudenmaan Työterveys Oy on työterveyspalveluja tuottava omistaja-asiakkaidensa sidosyksikkö. Yhtiön omistajina on yhdeksän kuntaa ja hyvinvointialue. Keski-Uudenmaan Työterveydessä on useita omistajia, joiden omistusosuus on vähäinen, alle 10 prosenttia.

Hankintalakia koskevan uudistuksen mukaan hankintayksikön vähimmäisomistusvaatimus sidosyksiköstä on 10 prosenttia. Yhtiö ei voi siten tulevaisuudessa toimia kaikkien omistajien sidosyksikkönä nykyrakenteella.

Yhtiö on toteuttanut ulkopuolisen asiantuntijan kanssa alkuvuonna 2026 selvityksen yhtiön tulevaisuudesta ja omistajastrategiasta, jotta tämänhetkinen toiminta voitaisiin järjestää hankintalain muutosehdotuksessa sidosyksikköä koskeva vähimmäisomistusvaatimus huomioiden sekä samalla huomioiden vaikutukset yhtiön omistaja-arvoon. Varteenotettavaksi vaihtoehtoksi nousi yhtiön osakekannan myynti ja omistajien hankkimien työterveyspalvelujen samanaikainen kilpailutus. Työterveyspalvelujen kilpailutus ja hintataso perustuisi nykyisiin sopimuksiin.

Uudenmaan Työterveys Oy, jonka omistajina ovat Keski-Uudenmaan ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueet, toimii läheisessä yhteistyössä Keski-Uudenmaan Työterveyden kanssa. Uudenmaan Työterveys Oy tuottaa järjestämisvastuuseen liittyviä ja muita työterveyspalveluja markkinoilla. Yhtiöiden välinen nykymuotoinen yhteistyö ei voi hankintalain muutosten voimaan tultua enää jatkua, eikä Uudenmaan Työterveys Oy olisi todennäköisesti jatkossa yksin toimiessaan enää nykymuodossaan elinkelpoinen.

Selvityksen perusteella yhtiön omistajat tekivät yksimielisesti keväällä 2026 periaatepäätökset yhtiön osakkeiden myynnistä ja työterveyspalvelujen kilpailutuksesta. Lohjan kaupungin kaupunginhallitus on tehnyt asiasta periaatepäätöksen 30.3.2026 § 3.

Työterveyspalvelujen hankinnassa hankintayksikköinä toimivat Porvoon kaupunki, Lohjan kaupunki, Nurmijärven kunta, Tuusulan kunta, Vihdin kunta, Mäntsälän kunta, Sipoon kunta, Karkkilan kaupunki, Pornaisten kunta ja Keski-Uudenmaan hyvinvointialue. Hankinta on toteutettu julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) liitteen E mukaisena sosiaali- ja terveyspalveluhankintana. Hankintailmoitus julkaistiin Hilma-ilmoituskanavassa 30.6.2026.

02.11.2026

Osallistumishakemusten määräaika päättyi 20.7.2026, ja hankintayksikkö teki 21.7.2026 päätöksen, jolla kaikki neljä (4) osallistumishakemuksen jättänyttä ehdokasta, jotka täyttivät asetetut vähimmäiskriteerit, otettiin mukaan tarjouspyyntövaiheeseen.

Tämän jälkeen kaikille valituille ehdokkaille lähetettiin tarjouspyyntö liitteineen, ja ehdokkailla oli mahdollisuus esittää kysymyksiä hankinta-asiakirjoista Cludia-järjestelmän ja datahuoneen kautta; kysymyksiin annetut vastaukset ja niiden perusteella mahdollisesti täydennetyt hankinta-asiakirjat julkaistiin kaikille tarjoajille samanaikaisesti. Lopullisten tarjousten jättämisen määräaika päättyi 23.9.2026 klo 16.00. Määräaikaan mennessä hankintayksikkö vastaanotti neljä (4) tarjousta.

Hankintayksikkö tarkisti ensin kaikkien tarjoajien soveltuvuuden ja tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden. Kaikki neljä tarjousta täyttivät tarjoajalle ja tarjoukselle asetetut vähimmäisvaatimukset, minkä jälkeen tarjoukset vertailtiin tarjouspyynnössä ilmoitettujen vertailuperusteiden mukaisesti. Tarjousvertailun tuloksena kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen teki Pihlajalinna Terveys Oy:n ja Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy:n muodostama ryhmittymä, jonka päävastuullinen jäsenen Pihlajalinna Terveys Oy omistaja on myös julkistanut pörssitiedotteella tulleen valituksi hankinnan voittajaksi sekä tarjoamansa yhtiöarvon (liiketoimintojen yhteenlaskettu velaton arvo 19,5 miljoonaa euroa), samalla todeten, että kaupan ehdoista käytävät neuvottelut ja hankintamenettely olivat tiedotteen julkistamishetkellä vielä kesken.

Muiden tarjoajien nimet ja tarjoushinnat sekä yksityiskohtainen tarjousvertailu sisältyvät tämän päätöksen liitteenä olevaan salassa pidettävään tarjousvertailuun, eikä niitä julkisteta tässä esittelytekstissä ennen kuin salassapidon peruste lakkaa.

Pihlajalinna Terveys Oy:n ja Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy:n muodostaman ryhmittymän tarjoama vertailuhinta on sama hinta kuin kaupunginhallituksen tämän kokouksen edellisessä asiakohdassa tarkoitettu osakekaupan kauppahinta, koska tarjoajat antoivat yhden, yhdistetyn hinnan KUTT:n ja siihen sulautuvan UMTT:n yhdistetystä liiketoiminnasta. Hankintayksikkö valitsee tällä päätöksellä tämän ryhmittymän hankinnan kohteena olevien työterveyspalvelujen tuottajaksi tarjouspyynnössä ja sen liitteissä kuvatuin ehdoin.

Tämä päätös koskee kaikkien hankintayksiköiden yhteistä hankintaratkaisua, jonka perusteet on kuvattu edellä. Lohjan kaupunki on osallistunut hankinnan valmisteluun ja tekee tällä päätöksellään omalta osaltaan lopullisen hankintapäätöksensä edellä kuvatun hankintaratkaisun mukaisesti sekä valtuuttaa Porvoon kaupungin antamaan Lohjan kaupungin päätöksen tiedoksi kaikille tarjoajille yhdessä muiden hankintayksiköiden päätösten kanssa.

Hankintalain mukaan hankintayksikön on tehtävä ehdokkaiden ja tarjoajien asemaan vaikuttavista ratkaisuksista sekä tarjousmenettelyn ratkaisusta kirjallinen päätös, joka on perusteltava ja josta on käytävä ilmi ratkaisuun

Kaupunginhallitus

02.11.2026

olennaisesti vaikuttaneet seikat. Hankintamenettely on toteutettu hankintalain liitteen E mukaisesti siten, että kaikki vähimmäiskriteerit täyttäneet ehdokkaat on otettu mukaan menettelyyn, tarjousvertailu on tehty tarjouspyynnössä ilmoitettujen vertailuperusteiden mukaisesti ja ratkaisuun olennaisesti vaikuttaneet seikat on selostettu edellä Taustakohdassa. Lohjan kaupunki tekee tällä päätöksellä oman, hankintalain mukaisen lopullisen hankintapäätöksensä.

Hankintalain 127 §:n mukaan hankintayksikön tekemä päätös perusteluineen sekä valitusosoitus ja oikaisuohje annetaan tiedoksi kirjallisesti niille, joita asia koskee, ensisijaisesti ehdokkaan tai tarjoajan ilmoittamaan sähköiseen yhteystietoon. Lohjan kaupunki valtuuttaa Porvoon kaupungin antamaan tämän päätöksen tiedoksi hankintalain mukaisesti, ja Porvoon kaupunki antaa kaikkien hankintayksiköiden päätökset tiedoksi samanaikaisesti Cloudia-järjestelmän kautta, jolloin tarjoajien muutoksenhakuaika alkaa kulua samasta ajankohdasta kaikkien hankintayksiköiden osalta. Valitus aika markkinaoikeuteen on 14 päivää tiedoksisäännästä, laskettuna hankintalain mukaisesti viestin lähettämispäivästä (sähköinen tiedoksianto).

Kaupunginhallituksen toimivalta Lohjan kaupungin hallintosäännön 5 luvun 26.2 §:n ja Lohjan kaupungin kaupunginvaltuuston 17.11.2025 (§ 178) hyväksymän talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma vv. 2027-2028 määrättyjen päätösvaltuuksien mukaisesti.

Lisätiedot

Kaupunginjohtaja Petra Ståhl, petra.stahl(at)lohja.fi

Liitteet

- Tarjousvertailu 16.10.2026 (salassa pidettävä JulKL 6.1.3 §, 24.1 § 17 ja 20 kohdat). Hankintapäätöksen kuvaus ja perustelut sisältyvät edellä olevaan esittelytekstiin.
- Hankintasopimusluonnos 15.10.2026 (salassa pidettävä JulKL 6.1.3 §, 24.1 § 17 ja 20 kohdat).

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Ståhl Petra

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää:

1. tehdä omalta osaltaan lopullisen hankintapäätöksen edellä kuvatun hankintaratkaisun mukaisesti, jonka mukaan Pihlajalinna Terveys Oy:n ja Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy:n muodostama ryhmittymä valitaan hankinnan kohteena olevien työterveyspalvelujen tuottajaksi tarjouspyynnössä ja sen liitteissä kuvatuin ehdoin.
2. valtuuttaa Porvoon kaupungin antamaan tämän päätöksen hankintalain mukaisesti tiedoksi kaikille tarjoajille yhdessä muiden hankintayksiköiden vastaavien päätösten kanssa.
3. valtuuttaa kaupunginjohtaja Petra Ståhlin allekirjoittamaan omalta osaltaan hankintasopimuksen ja siihen liittyvät asiakirjat liitteenä olevien sopimusluonnosten mukaisin ehdoin.
4. todeta, että päätös on ehdollinen sille, että kaupunginhallituksen tämän kokouksen edellisessä asiakohdassa tarkoitettu osakkeiden myyntiä

Kaupunginhallitus

02.11.2026

koskeva päätös tehdään ja saa lainvoiman sekä että osakekauppa toteutuu.

Päätös

Tiedoksi

ote Porvoon kaupunki

Kaupungin­hallitus
Kaupungin­hallitus

§ 32

02.02.2026
02.11.2026**10****Korkeimman hallinto-oikeuden päätös (Lausunnon antaminen korkeimman hallinto-oikeuden lausumapyyntöön: Valituslupahakemuksen kohteena oleva päätös, markkinaoikeuden päätös 10.10.2025, 549/2025)**

424/02.08.00/2025

Kaupungin­hallitus 02.02.2026 § 32

Asia

Valituslupahakemus korkeimmassa hallinto-oikeudessa koskien markkinaoikeuden päätöstä 10.10.2025 sekä Lohjan kaupungin­hallituksen 28.4.2025 tekemää päätöstä hankkia maankäytön ja rakennetun ympäristön tietojärjestelmä Tiera Oy:ltä. Korkein hallinto-oikeus on 1. pyytänyt lausuntoa liittyen vaatimukseen täytäntöönpanokiellosta. 2. Lausumaa pääasia valitukseen.

Lausuma vaatimuksen täytäntöönpanokiellosta pyydettiin 15.1.2026 mennessä. Lausuma annettiin virnahaltijapäätöksenä 15.1.2026 asian lyhyen määräajan vuoksi.

Pääasia valitukseen lausumaa pyydetään 5.2.2026 mennessä.

Tausta

Lohjan kaupungin tekemästä maankäytön ja rakennetun ympäristön järjestelmän hankintapäätöksestä valitettiin markkinaoikeuteen Trimble Oy:n toimesta. Valituksessaan Trimble Oy on riitauttanut Lohjan kaupungin ja Tiera Oy:n välisen sidosyksikkösuhteen ja katsonut, että kyseessä oleva hankinta on ollut lainvastainen, koska hankintayksikön ja Tiera Oy:n välillä ei sen näkemyksen mukaan ole vallinnut sidosyksikkösuhdetta, joka olisi oikeuttanut suorahankinnan.

Markkinaoikeus on antamallaan ratkaisulla hylännyt Trimble Oy:n valituksen ja todennut, että Lohjan kaupungin ja Tiera Oy:n välillä vallitsee hankintalainsäädännössä tarkoitettu sidosyksikkösuhde, minkä vuoksi maankäytön tietojärjestelmän hankinta Tiera Oy:ltä suorahankintana on ollut lainmukainen. Trimble Oy on 12.11.2025 hakenut korkeimmalta hallinto-oikeudelta valituslupaa.

Trimble Oy on valituslupahakemuksessa sekä valituksessa vaatinut että korkein hallinto-oikeus

- 1) Myöntää Trimblelle oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 111 §:n tarkoittaman valitusluvan ja tutkii asian;
- 2) Määrää valituksen kohteena olevalle markkinaoikeuden päätökselle täytäntöönpanokiellon niin kauan kuin asia on vireillä korkeimmassa

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus

§ 32

02.02.2026
02.11.2026

hallinto-oikeudessa;

3) Kumoo markkinaoikeuden 10.10.2025 päivätyn päätöksen Nro 549/2025 asiassa dnro 243/03.04.04.00.04/2025; ja

4) Velvoittaa Lohjan korvaamaan Trimblen oikeudenkäyntikulut myöhemmin esitettävän laskun mukaisesti korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkeineen.

Vaatus täytäntöönpanokiellosta

Lohjan kaupunki vastusti täytäntöönpanokielloa. Lohjan kaupungin näkemyksen mukaan korkeimmalla hallinto-oikeudella on edelleen käytössä valittajan oikeusturva varmistavia keinoja vaikka hakinnan täytäntöönpanoa jatketaan.

Pääasia valitus

Trimble Oy on hakenut valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta väittäen, ettei Lohjan kaupungin ja Tiera Oy:n välillä ole ollut hankintalain 15 §:ssä tarkoitettua sidosyksikkösuhdetta. Markkinaoikeus hylkäsi Trimble Oy:n valituksen ja totesi, että sidosyksikkösuhteen edellytykset täytyvät ja suora hankinta on ollut lainmukainen.

Lohjan kaupunki katsoo, ettei valitusluvalle ole perusteita. Markkinaoikeuden päätös on asianmukaisesti perusteltu, Markkinaoikeus arvioi sidosyksikkösuhdetta kokonaisuutena ja päätös nojaa EU:n ja kansalliseen oikeuskäytäntöön. Valittajan väitteet ilmeisestä virheestä tai puutteellisesta arvioinnista eivät perustu tosiasiallisiin seikkoihin, vaan oikeudelliseen tulkintaan.

Valittajan esittämät näkemykset Tieran yleisestä asemasta inhouse-yhtiönä tai muiden omistajien vaikutusvallasta eivät ole ratkaisevia. Keskeistä on yksinomaan Lohjan ja Tieran välinen sidosyksikkösuhte, jonka markkinaoikeus on todennut täyttyvän. Yhteisedustajuuksjärjestely on tarkoitettu varmistamaan hankintalain mukainen määräysvallan toteutuminen eikä kiertämään lakia. Osallistuminen hallitukseen ja ohjausryhmiin osoittaa tosiasiallisen määräysvallan käyttämisen.

Uudet väitteet kuntalain vastaisuudesta ovat perusteettomia, sillä kyseessä on normaali omistajaohjaus useamman kunnan omistuksessa olevassa yhtiössä. Määräysvallan riittävyyden kiistäminen kaventaisi osakeyhtiölain mukaista hallituksen asemaa ja rajoittaisi kuntien mahdollisuuksia toteuttaa lain mukaista yhteistoimintaa, mikä ei vastaa hankintalain tai EU-oikeuskäytännön tulkintaa.

Lohjan kaupunki katsoo, ettei valituslupa ole perusteltu eikä markkinaoikeuden päätöstä tule muuttaa. Valituslupahakemus tulee hylätä kokonaisuudessaan.

Lisätiedot

Hallintojuristi Santtu Päivinen, Santtu.paivinen(at)lohja.fi

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus

§ 32

02.02.2026
02.11.2026

Oheismateriaali	<ul style="list-style-type: none">- Viranhaltijapäätös launnon antamisesta täytäntöönpanokieltoa koskevaan vaatimukseen- Lausunto vaatimukseen täytäntöönpanokiellosta
Liite	<ul style="list-style-type: none">- Korkeimman hallinto-oikeuden lausumapyyntö- Trimble Oy:n valituslupahakemus ja valitus- Lausuma korkeimman hallinto-oikeuden lausumapyyntöön asiassa
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Ståhl Petra
Päätösesitys	<p>Kaupunginhallitus päättää</p> <ol style="list-style-type: none">1. merkitä tiedoksi hallintojohtajan päätöksen antaa lausunto täytäntöönpanokiellon vastustamisesta,2. antaa liitteen mukaisen lausuman korkeimmalle hallinto-oikeudelle3. tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.
Päätös	Kaupunginhallitus päätti esityksen mukaan.
Tiedoksi	Korkein Hallinto-oikeus Trimble Finland Oy

Kaupunginhallitus 02.11.2026

Asian tausta

Lohjan kaupunginhallitus päätti 28.4.2025 hankkia kaupungin maankäytön tietojärjestelmäkokonaisuuden (Tiera City) suorahankintana Tiera Oy:ltä sidosyksikköhankehanke. Hankinnan ennakoitu arvo oli noin 1,14 miljoonaa euroa viiden vuoden sopimuskautella. Päätöksen perusteena oli kaupungin näkemys siitä, että Tiera toimii hankintalain mukaisena kaupungin sidosyksikkönä. Palvelusopimus allekirjoitettiin 28.10.2025.

Trimble Finland Oy valitti hankintapäätöksestä Markkinaoikeuteen katsoen, ettei Tieraa voitu pitää Lohjan kaupungin sidosyksikkönä ja että hankinta olisi tullut kilpailuttaa. Markkinaoikeus hylkäsi valituksen 10.10.2025 ja katsoi, että kaupunki käytti yhdessä muiden omistajien kanssa hankintalain mukaista määräysvaltaa Tieraan, minkä vuoksi hankinta voitiin tehdä kilpailuttamatta.

Trimble Finland Oy haki asiassa valituslupaa Korkeimmalta hallinto-oikeudelta, joka myönsi valitusluvan ja antoi asiassa ratkaisunsa 29.9.2026.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus

§ 32

02.02.2026
02.11.2026

Korkein hallinto-oikeus on päätöksellään 29.9.2026 kumonnut markkinaoikeuden aiemman ratkaisun ja katsonut, ettei Lohjan kaupunki ole voinut tehdä maankäytön tietojärjestelmäkokonaisuuden (Tiera City) hankinaa suoraan Tiera Oy:ltä sidosyksikköhankintana ilman kilpailutusta.

Asiassa oli kysymys siitä, täyttyivätkö hankintalain 15 §:ssä säädetty sidosyksikköaseman edellytykset. KHO arvioi erityisesti, käyttikö kaupunki yhdessä muiden omistajien kanssa sellaista määräysvaltaa Tieraan, jota sidosyksikkösuhteelta edellytetään. KHO totesi, että vaikka kaupungilla oli edustus yhtiökokouksessa, noin 1,5 prosentin omistusosuus sekä Tieran hyvin hajautunut omistusrakenne eivät mahdollistaneet kaupungille ratkaisevaa vaikutusvaltaa yhtiön strategiaan tavoitteisiin tai tärkeisiin päätöksiin. Lisäksi KHO katsoi, ettei kaupungilla ollut hankintalain tarkoittamaa edustajaa Tieran hallituksessa eikä kaupungin osallistuminen ohjausryhmätoimintaan tuottanut vaadittua määräysvaltaa.

KHO:n johtopäätöksen mukaan Tieraa ei voida pitää Lohjan kaupungin sidosyksikkönä, minkä vuoksi hankintaan olisi tullut soveltaa hankintalain kilpailuttamisvelvollisuutta. Hankintamenettelyn todettiin siten olleen hankintasäännösten vastainen.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisun vaikutukset Lohjalle.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisulla ei ole välitöntä vaikutusta voimassa olevaan hankintasopimukseen, koska hankintasopimus on allekirjoitettu 28.10.2025 ennen asian lopullista ratkaisemista tuomioistuimessa. KHO:n päätöksen mukaan hankintamenettely ei ole täyttänyt hankintalain (1397/2016) 15 §:ssä säädettyjä sidosyksikön käytön edellytyksiä, mutta sopimus on edelleen voimassa eikä päätöksellä ole määrätty hankintasopimusta tehottomaksi. KHO ei ole myöskään ratkaisussaan palauttanut asiaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Lisäksi sopimus on tehty ennen hankintalain muutoksen (519/2026) voimaantuloa. Lakimuutoksessa säädettiin uutena edellytyksenä, että osakeyhtiömuotoisen sidosyksikön käytön edellytyksenä on 1.7.2027 alkaen vähintään 10 prosentin suora omistusosuus sidosyksiköstä. Niiden ennen lakimuutosta tehtyjen sidosyksikkösopimusten osalta, joissa tämä omistusosuusvaatimus ei täyty, sopimukset tulee lähtökohtaisesti päättää viimeistään 30.6.2027. Siirtymäsäännösten mukaan sopimuksia voidaan kuitenkin yleiseen etuun liittyvästä pakottavasta syystä jatkaa enintään 30.6.2030 saakka, mikäli sopimusten päättäminen siirtymäajan päättyessä aiheuttaisi poikkeuksellisesti kohtuuttomia seurauksia tai merkittäviä taloudellisia riskejä.

Hallintojohtaja on päätöksellään § 22/2026 tehnyt Valtiokonttorille hankintalain siirtymäsäännöksen mukaisen ilmoituksen kaupungin sidosyksikkösopimuksista. Ilmoituksen perusteena on arvio siitä, että kyseisten sopimusten päättäminen 30.6.2027 mennessä aiheuttaisi poikkeuksellisesti kohtuuttomia seurauksia ja/tai merkittäviä taloudellisia riskejä kaupungin palvelutuotannolle. Tämän vuoksi sopimuksia on ilmoitettu jatkettaviksi korvaavien ratkaisujen valmistelun ja käyttöönoton

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus

§ 32

02.02.2026
02.11.2026

edellyttämän ajan, kuitenkin enintään 30.6.2030 saakka. Valtiokonttorille tehty ilmoitus ja siihen liittyvä menettely ovat vireillä.

Lisätiedot

Hallintojuristi Santtu Päivinen, Santtu.paivinen(at)lohja.fi

Oheismateriaali

1. Hallintojohtajan viranhaltijapäätös §22/2026
2. Vastaus markkinaoikeuden kirjaamosta 19.10.2026

Liite

Korkeimman hallinto-oikeuden päätös 2505/2026

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Ståhl Petra

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen 2502/2026.

Päätös

Kaupunginhallituksen
hyvinvoinnin ja terveyden
edistämisen jaosto
Kaupunginhallitus

§ 40

22.09.2026

02.11.2026

11

Lohjan vammaisneuvoston aloite esteettömyysasiantuntijan tehtävästä Lohjan kaupungille (KV)

821/00.01.02.01/2025

Kaupunginhallituksen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen jaosto 22.09.2026 § 40

Lohjan vammaisneuvosto esittää 16.5.2025 saapuneessa aloitteessa seuraavaa:

”Lohjan vammaisneuvosto on valinnut jo useamman kauden akanakeskuudestaan kautensa alussa kaksi esteettömyysasiamiestä, joiden tehtävänä on ollut antaa pyydettyä lausuntoja esteettömyyteen ja saavutettavuuteen liittyen. Viime aikoina on vammaisneuvoston puheenjohtaja myös osallistunut näiden lausuntojen antamiseen.

Jotta Lohjalla tulisi jatkossa entistä paremmin huomioitua esteettömyyteen ja saavutettavuuteen lakisääteisestikin liittyvät asiat, tarvitaan entistä laajempaa asiantuntemusta. Lohjan vammaisneuvosto esittää tässä aloitteessa, että Lohjalle perustetaan esteettömyysasiamiehen / esteettömyysasiantuntijan tehtävä näiden vapaaehtoisten kokemusasiantuntijoiden lisäksi.

Tehtäväkuva THLn Vammaispalvelujen käsikirjan mukaan olisi seuraava:

- Kunnalliset esteettömyysasiamiehet edistävät rakennetun ympäristön ja palvelujen esteettömyyttä ja saavutettavuutta. Ympäristö tai palvelu on esteetön, jos se ei erottele ihmisiä heidän liikkumis- tai toimimiskykynsä mukaan. Esteettömyys lisääntyy, kun poistamme ympäristöstämme mahdollisimman monet liikkumisen, toimimisen, näkemisen, kuulemisen, ymmärtämisen ja kommunikaation esteet.

Esteettömyysasiamies

- Edistää kaupungin rakennetun ympäristön ja palvelujen esteettömyyttä ja saavutettavuutta yhteistyössä kaupungin eri hallintokuntien kanssa.
- Tuottaa tietoa esteettömyydestä ja saavutettavuudesta.
- Opastaa ja neuvoa kaupungin henkilöstöä ja yksityisiä suunnittelijoita esteettömyyden edistämiseksi.
- Toimii yhteistyössä esteettömyyttä edistävien eri sidosryhmien, kuten esim. vammaisjärjestöjen, muiden kaupunkien, yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen sekä rakennuttajien ja suunnittelijain kanssa.
- Osallistuu kaupungin vammais- ja vanhusneuvostojen työskentelyyn esteettömyyteen liittyvissä asioissa.
- Toimii kansainvälisissä esteettömyyttä koskevissa verkostoissa.

Kaupunginhallituksen
hyvinvoinnin ja terveyden
edistämisen jaosto
Kaupunginhallitus

§ 40

22.09.2026

02.11.2026

Esteettömyysasiamiehen tehtävä ei ole lakisääteinen.

Lohjalla on hyvin viety eteenpäin esteettömyyttä ja saavuttavuutta ja tämä olisi siksi hyvä lisä nykyiseen toimintaan. Perusteluina voidaan pitää sitä, että jokaisen yksilön tulee voida iästä, sukupuolesta, terveydentilasta tai sosiaalisesta, psyykkisestä ja fyysisestä toimintakyvystä riippumatta osallistua yhteiskunnan toimintaan. Ympäristöä ja rakennettua tilaa pidetään esteettömänä silloin, kun tämä tavoite toteutuu käytännössä.

Esteettömyys tarkoittaa elin- ja toimintaympäristöä, jossa kaikki voivat toimia yhdenvertaisesti ja itsenäisesti, liikkumis- tai toimintakyvystään riippumatta. Esteettömyys on laaja kokonaisuus, joka liittyy palveluihin, välineisiin, tiedon ymmärrettävyyteen ja mahdollisuuteen osallistua itseään koskevaan päätöksentekoon. Esteettömyys liittyy näkemiseen, kuulemiseen, liikkumiseen ja ymmärtämiseen.

Lähtökohtana on hyvä kaavoitus, jossa asuinrakennusten, julkisten rakennusten, koulujen ja päiväkotien, liikenneväylien sekä viheralueiden sijoittamisessa otetaan huomioon edellä mainitut näkökohdat. Lisäksi myös liikenne- ja energiapoliittisella päätöksenteolla voidaan vaikuttaa elinympäristöön.

Toimimista estäviä tai haittaavia seikkoja voivat olla esimerkiksi korkea reunakivi tai askelma, kooltaan tai malliltaan huono tekstityyppi, kuulemista helpottavan apuvälineen puuttuminen, allergiaa aiheuttava materiaali tai hajuste, häikäisevä valaistus tai lasipinta tai vaikeasti ymmärrettävä sanamuoto.

Esteettömyys voi siis olla liikkumisen, kuulemisen, näkemisen tai ymmärrettävyyden esteettömyyttä. Esteettömyys on yhteiskunnan toimivuuden mittari.”

Lohjan kaupunki kiittää vammaisneuvostoa aloitteesta ja vammaisneuvoston pitkäjänteisestä työstä esteettömyyden ja saavutettavuuden edistämiseksi.

Kaupunki pitää esteettömyyttä ja saavutettavuutta keskeisinä yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja kuntalaisten hyvinvoinnin edellytyksinä. Esteetön ja saavutettava ympäristö mahdollistaa kaikkien kuntalaisten tasavertaisen osallistumisen yhteiskunnan toimintaan toimintakyvystä, iästä tai elämäntilanteesta riippumatta.

Esteettömyyden huomioiminen on myös lakisääteinen velvoite. Esteettömyyttä tulee edistää muun muassa kaavoituksessa, rakentamisessa, julkisten ympäristöjen suunnittelussa sekä kaupungin palveluissa ja viestinnässä. Tavoitteena on varmistaa, että kaupunkiympäristö ja palvelut ovat mahdollisimman hyvin kaikkien saavutettavissa.

Kaupungin­hallituksen
hyvin­voinnin ja terveyden
edistämisen jaosto
Kaupungin­hallitus

§ 40

22.09.2026

02.11.2026

Kaupunki tunnistaa esteettömyysosaamisen merkityksen, mutta korostaa samalla, että esteettömyyden edistäminen ei ole vain yhden asiantuntijan tehtävä. Esteettömyyden huomioiminen kuuluu tärkeänä osana kaikkien kaupungin työntekijöiden ja viranhaltijoiden tehtäviin niissä työtehtävissä, joissa vaikutetaan palveluihin, suunnitteluun, rakentamiseen, viestintään tai päätöksentekoon.

Esteettömyysasiamiehen / esteettömyysasiantuntijan tehtävän perustamisen sijaan kaupunki esittää poikkihallinnollisen esteettömyystyöryhmän perustamista vuoden 2027 aikana. Työryhmään ehdotetaan nimettäväksi esteettömyyden kannalta keskeisten toimialojen viranhaltijoita ja asiantuntijoita sekä 1-3 vammaisneuvoston nimeämää edustajaa, esimerkiksi esteettömyysasiantuntijat ja vammaisneuvoston puheen. Työryhmä kokoontuu tarpeen mukaan 2-4 kertaa vuodessa. Työryhmän tehtävänä on käsitellä merkittäviä kaavoitus-, rakentamis- ja kehittämishankkeita esteettömyyden näkökulmasta, tuoda esiin havaittuja esteettömyyteen liittyviä kehittämiskohteita sekä tehdä ehdotuksia esteettömyyden ja saavutettavuuden edistämiseksi kaupungin toiminnassa.

Lisätiedot

hyvin­voinnin ja terveyden edistämisen koordinaattori Johanna Repola,
johanna.repola(at)lohja.fi
vs. kaupunkirakennejohtaja Hannes Häkkinen, hannes.hakkinen(at)lohja.fi

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Ståhl Petra

Päätösesitys

Kaupungin­hallituksen hyvin­voinnin ja terveyden edistämisen jaosto päättää
1. esittää kaupungin­hallitukselle esteettömyystyöryhmän perustamista,
2. esittää aloitteen kaupungin­hallitukselle ja edelleen valtuustolle loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kaupungin­hallituksen hyvin­voinnin ja terveyden edistämisen jaosto päätti esityksen mukaan.

Tiedoksi

Kaupungin­hallituksen esityslistalle

Kaupungin­hallitus 02.11.2026

Esteettömyysasiamiehen / esteettömyysasiantuntijan tehtävän perustamisen sijaan kaupungin­hallituksen hyvin­voinnin ja terveyden edistämisen jaosto esittää poikkihallinnollisen esteettömyystyöryhmän perustamista vuoden 2027 aikana.

Työryhmään ehdotetaan nimettäväksi esteettömyyden kannalta keskeisten toimialojen viranhaltijoita ja asiantuntijoita sekä 1-3 vammaisneuvoston

Kaupunginhallituksen
hyvinvoinnin ja terveyden
edistämisen jaosto
Kaupunginhallitus

§ 40

22.09.2026

02.11.2026

nimeämään edustajaa, esimerkiksi esteettömyysasiantuntijat ja
vammaisneuvoston puheenjohtajan.

Työryhmä kokoontuu tarpeen mukaan 2-4 kertaa vuodessa.

Työryhmän tehtävänä on käsitellä merkittäviä kaavoitus-, rakentamis- ja
kehittämishankkeita esteettömyyden näkökulmasta, tuoda esiin havaittuja
esteettömyyteen liittyviä kehittämiskohteita sekä tehdä ehdotuksia
esteettömyyden ja saavutettavuuden edistämiseksi kaupungin
toiminnassa.

Lisätiedot

hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaattori Johanna Repola,
johanna.repola(at)lohja.fi
vs. kaupunkirakennejohtaja Hannes Häkkinen, hannes.hakkinen(at)lohja.fi

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Ståhl Petra

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää

1. perustaa poikkihallinnollisen esteettömyystyöryhmän vuoden 2027
aikana
2. että työryhmään nimetään esteettömyyden kannalta keskeisten
toimialojen viranhaltijoita ja asiantuntijoita sekä 1-3 vammaisneuvoston
nimeämään edustajaa, esimerkiksi esteettömyysasiantuntijat ja
vammaisneuvoston puheenjohtajan
3. että työryhmän tehtävänä on käsitellä merkittäviä kaavoitus-,
rakentamis- ja kehittämishankkeita esteettömyyden näkökulmasta, tuoda
esiin havaittuja esteettömyyteen liittyviä kehittämiskohteita sekä tehdä
ehdotuksia esteettömyyden ja saavutettavuuden edistämiseksi kaupungin
toiminnassa.
4. tehdä kaupunginvaltuustolle seuraavan päätösesityksen:
Valtuusto päättää merkitä aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Tiedoksi

hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaattori Repola
Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto
Kaupunginhallitus

§ 82

24.08.2026
02.11.2026**12****Valtuustoaloite: Hankinnoilla työllistäminen osaksi Lohjan kaupungin vastuullisia hankintoja (KV)**

1310/00.01.02.01/2026

Kaupunginvaltuusto 24.08.2026 § 82

Sosiaalidemokraattien valtuustoryhmän valtuutettu Noora Kuusisto jätti seuraavan aloitteen, jonka lisäksi olivat allekirjoittaneet valtuutetut Olavi Turpeinen, Kirsi Ferin, Marsa Valtonen, Pirjo-Leena Forsström, Pauliina Takala, Taina Lackman, Juhani Järvinen, Satu Nybäck, Laura Skaffari, Birgit Aittakumpu, Anne-Mari Vainio, Anna Mustalahti, Markku Saarinen, Teija Ristaniemi, Krista Alén, Leena Saari, Otso Jolkkonen, Maija Aaltola, Stina-Maarit Elo, Anette Kotiranta ja Kaisa Halme:

“Julkiset hankinnat ovat merkittävä osa meidän talouttamme ja samalla mahdollisuus edistää työllisyyttä. Lohjan kaupungin hankintaohjeessa todetaan jo, että hankinnoissa huomioidaan ympäristö- ja sosiaaliset näkökulmat sekä hankinnoilla työllistäminen silloin, kun se on kaupungin kokonaisedun kannalta tarkoituksenmukaista.

Hankinnoilla työllistämällä tarkoitetaan sitä, että julkiseen hankintasopimukseen voidaan soveltuviin tilanteisiin sisällyttää työllistämisehto. Hankinnan toteuttava yritys sitoutuu tällöin työllistämään esimerkiksi pitkäaikaistyöttömän, nuoren, osatyökykyisen tai muun heikossa työmarkkina-asemassa olevan henkilön. Työllistämisehto voidaan toteuttaa esimerkiksi palkkatyönä, oppisopimuksena tai muuna sovittuna työllistymisen muotona. Useat kaupungit, kuten Helsinki, Turku, Oulu, Kerava, Järvenpää, Kuopio ja Kajaani, hyödyntävät julkisissa hankinnoissaan työllistämisehtoja. Kerava on vienyt toimintamallin osaksi hankintastrategiaansa ja asettanut sille selkeät vaikuttavuusmittarit. Tämä osoittaa, että työllistämisehto on kunnissa vakiintumassa osaksi vastuullista ja vaikuttavaa hankintapolitiikkaa

Tavoitteena ei tule olla työllistämisehdon lisääminen kaikkiin hankintoihin. Kaikki hankinnat eivät siihen sovellu, eikä ehdon käyttäminen saa olla hankintalainsäädännön vastaista tai suhteetonta. Sen sijaan jokaisen merkittävän ja soveltuvan hankinnan valmistelussa tulisi arvioida systemaattisesti, voisiko työllistämisehdolla olla hankinnassa myös työllisyyttä edistävä vaikutus.

Esimerkiksi siivous-, kiinteistö-, kunnossapito-, viheralueiden hoito-, rakentamis- ja ruokapalvelujen kaltaisissa hankinnoissa voi olla mahdollisuuksia tarjota työpaikkoja henkilöille, joiden on muuten vaikea päästä työmarkkinoille.

Työllistämisehto ei myöskään tarkoita sitä, että yrityksille asetetaan pelkästään uusi velvoite. Kaupunki voi tukea yrityksiä tarjoamalla

Kaupunginvaltuusto
Kaupunginhallitus

§ 82

24.08.2026
02.11.2026

hankintojen yhteydessä tietoa ja yhteistyötä sekä yhdistämällä hankintapalveluiden ja työllisyyspalveluiden osaamisen. Näin yrityksille voidaan auttaa löytämään sopivia työntekijöitä ja samalla varmistaa, että työllistämisehto toimii käytännössä.

Esitän, että Lohjan kaupunki

1. käynnistää hankinnoilla työllistämisen pilotin, jossa valitaan 2–4 kaupungin hankintaa, joissa työllistämisehdon käyttö arvioidaan ja toteutetaan hankinnan luonteeseen sopivalla tavalla;
2. luo toimintamallin, jossa merkittävien ja soveltuvien hankintojen valmistelussa arvioidaan systemaattisesti työllistämisehdon käyttömahdollisuus;
3. kehittää yhteistyötä hankintapalveluiden ja työllisyyspalveluiden välillä, jotta hankintoihin liittyviin työllistämisehtoihin voidaan yhdistää työnhakijoiden tunnistaminen, yritysten tukeminen ja tarvittaessa työllistymistä edistävät palvelut;
4. arvioi pilotin tulokset ja raportoi niistä kaupunginvaltuustolle, minkä jälkeen päätetään toimintamallin mahdollisesta laajentamisesta kaupungin soveltuihin hankintoihin.

Kyse ei ole uuden velvoitteen luomisesta, vaan Lohjan kaupungin omassa hankintaohjeessa jo olevan mahdollisuuden nykyistä tavoitteellisemmasta ja systemaattisemmasta hyödyntämisestä. Lohjalla on mahdollisuus tehdä julkisilla hankinnoilla enemmän – käyttää sama euro sekä palvelun hankkimiseen että työllisyyden edistämiseen.”

Lisätiedot

Hallintojohtaja, Sanna Lundström, sanna.lundstrom(at)lohja.fi

Päätösesitys

Valtuusto päättää

1. merkitä aloitteen saapuneeksi
2. lähettää aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Valtuusto päätti esityksen mukaan.

Tiedoksi

johdon assistentti Perheentupa
merkitään aloiteluetteloon

Kaupunginhallitus 02.11.2026

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Lohjan kaupunki ottaa hankinnoilla työllistämisen nykyistä tavoitteellisemmin ja systemaattisemmin osaksi kaupungin hankintatoimintaa. Aloitteessa ehdotetaan hankinnoilla

Kaupunginvaltuusto
Kaupunginhallitus

§ 82

24.08.2026
02.11.2026

työllistämisen pilotointia, toimintamallin laatimista, hankintapalveluiden ja työllisyyspalveluiden yhteistyön kehittämistä sekä toiminnan tulosten arviointia ja niistä raportointia kaupunginvaltuustolle.

Valtuustoaloite tarttuu yhteiskunnallisesti merkittävään teemaan ja tuo ansiokkaasti esiin kunnan mahdollisuutta integroida vielä paremmin sen järjestämisvastuulle siirtyneitä työllisyyspalveluita kunnan muuhun toimintaan. Työllistämisehdon käyttöä on 2020-luvulla edistetty valtakunnallisesti ja kuten aloitteessa mainitaankin, on hankinnoilla työllistäminen vakiintunut osaksi monen kunnan hankintatoimea.

Lohjan kaupungin hankinta- ja työllisyyspalvelut ovat aloittaneet yhteistyön hankinnoilla työllistämisen vaihtoehtojen selvittämiseksi. Yhteistyön tavoite on löytää Lohjan kaupungille sopivin malli käyttää hankinnoissa työllistämisehtoa.

Lohjan kaupungin hankintaohjeen mukaan hankinnoissa voidaan huomioida hankinnoilla työllistäminen silloin, kun se on kaupungin kokonaisedun kannalta tarkoituksenmukaista.

Hankintalain (1397/2016) 2 §:n mukaan lain tavoitteena on muun muassa edistää ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävien hankintojen tekemistä. Hankintalain 3 §:ssä säädetään julkisissa hankinnoissa noudatettavista periaatteista. Hankintayksikön on kohdeltava tarjoajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen. Hankintalain 98 § mahdollistaa hankintasopimuksen toteuttamiseen liittyvien erityisehtojen asettamisen. Erityisehdot voivat koskea muun muassa sosiaalisia näkökohtia, kun ne liittyvät hankinnan kohteeseen ja niistä ilmoitetaan hankinta-asiakirjoissa.

Kuten valtuustoaloitteessa todetaan, ei työllistämisehto sovellu käytettäväksi kaikissa hankinnoissa ja sen käyttäminen edellyttääkin aina hankintakohtaista arviointia. Ehdon tulee olla hankinnan kohteeseen, ennakoituun arvoon, sopimuskauden pituuteen ja markkinatilanteeseen nähden tarkoituksenmukainen ja oikeasuhtainen. Ehto tulee määritellä tarjouspyynnössä ja hankintasopimuksessa riittävän selkeästi siten, että tarjoajat voivat ottaa sen huomioon tarjousta laatiessaan ja että ehdon toteutumista voidaan sopimuskaudella valvoa. Ehdon asettamisessa tulee lisäksi ottaa huomioon sen vaikutukset kilpailuun sekä pienten ja keskisuurten yritysten mahdollisuuksiin osallistua tarjouskilpailuun.

Työllistämisehto soveltuu lähtökohtaisesti parhaiten työvoimavaltaisiin palvelu- ja urakkahankintoihin. Työllistämisehtoa voidaan käyttää soveltuvissa hankinnoissa velvoittavana sopimusehtona tai laatupisteytettävänä vertailuperusteena.

Lohjan kaupungin hankintaohjeen päivityksen yhteydessä on tarkoituksenmukaista laatia toimintamalli työllistämisehdon huomioimiseksi kaupungin hankinnoissa. Toimintamallissa määritellään periaatteet työllistämisehdon käytön arvioinnille, suunnittelulle ja toteuttamiselle.

Kaupunginvaltuusto
Kaupunginhallitus

§ 82

24.08.2026
02.11.2026

hankinnoissa. Samassa yhteydessä määritellään hankinta- ja työllisyyspalveluiden välinen yhteistyö ja sopimusehdon seurantaan liittyvät vastuut. Työllistämisehdon käyttämisestä ja sisällöstä päätetään hankintakohtaisesti.

Erillisen pilotin käynnistämisen sijaan työllistämisehdon soveltuvuuden arviointi on perusteltua sisällyttää suoraan kaupungin normaaliin hankintaprosessiin. Näin hankinnoilla työllistäminen voidaan huomioida yhdenmukaisesti ja pitkäjänteisesti osana hankintojen suunnittelua. Toimintamallin toteutumista ja toimivuutta voidaan kehittää saatujen kokemusten perusteella.

Lisätiedot

Hankinta-asiantuntija Sonja Pohjanvirta, sonja.pohjanvirta(at)lohja.fi
Erityisasiantuntija Anna Lehmuskoski, anna.lehmuskoski(at)lohja.fi

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Ståhl Petra

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää

1. että kaupungin hankintaohjeen päivityksen yhteydessä laaditaan toimintamalli hankinnoilla työllistämisen huomioimiseksi osana kaupungin hankintaprosessia
2. tehdä kaupunginvaltuustolle seuraavan päätösesityksen:
Valtuusto päättää merkitä aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Tiedoksi

hankinta-asiantuntija Pohjanvirta, erityisasiantuntija Lehmuskoski
Kaupunginvaltuusto

02.11.2026

13

Otto-oikeuden käyttäminen toimielinten ja viranhaltijoiden päätöksiin

1620/00.01.01/2025

Kaupunginhallitus 02.11.2026

Kuntalain 92 §:n mukaan kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja ja hallintosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voivat ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Hallintosäännön 33 §:n mukaan kaupunginhallituksella tai kaupunginjohtajalla ei ole otto-oikeutta kuntien yhteisen ympäristöterveyslautakunnan tekemiin päätöksiin. Työllisyys- ja elinkeinolautakunnan otto-oikeuteen noudatetaan Lohjan ja Karkkilan välisen yhteistoimintasopimuksen mukaisia toimintaperiaatteita, joiden mukaisesti otto-oikeuden käyttäminen edellyttää osapuolten yksimielisyyttä.

Otto-oikeutta ei ole myöskään niihin päätöksiin, jotka on kuntalain 92 §:ssä rajattu otto-oikeuden ulkopuolelle.

Hallintosäännön 35 §:n 1 momentin mukaan kaupunginhallituksen jaoston ja kaupunginhallituksen alaisen viranhaltijan on ilmoitettava kaupunginhallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista kaupunginhallitus on päättänyt, ettei käytä otto-oikeuttaan.

Ilmoitus on tehtävä neljän päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta. Jos pöytäkirjaa ei tarkasteta, määräaika lasketaan pöytäkirjan allekirjoittamisesta. Ilmoitus tehdään sähköisesti luottamushenkilöportaaliin, josta se on kaupunginhallituksen luettavissa.

Lautakuntien alaisten viranhaltijoiden päätökset ilmoitetaan ao. lautakunnalle.

27.10.2026 mennessä ovat valmistuneet seuraavat lautakuntien ja jaostojen pöytäkirjat:

- Tekninen lautakunta 21.10.2026
- Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta 21.10.2026

Lisätiedot

Hallintoasiantuntija Hannele Turunen, hannele.turunen(at)lohja.fi

Oheismateriaali

- asialistat toimielinten kokouksista 23.10.2026 asti
- kaupunginhallituksen alaisten viranhaltijoiden päätökset ajalta 13.10.-27.10.2026

Kaupunginhallitus

02.11.2026

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Ståhl Petra

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää merkitä edellä esitetyt lautakuntien, jaostojen ja muiden toimielinten pöytäkirjat, sekä viranhaltijoiden päätökset tiedoksi ja todeta, ettei kaupunginhallitus käytä tehtyjen päätösten osalta otto-oikeuttaan.

Päätös

02.11.2026

14

Tiedotusluontoiset asiat

1568/02.08.00/2026

1430/00.04.01/2025

875/11.03.01/2025

Kaupunginhallitus 02.11.2026

Kaupunginhallitukselle tuodaan tiedoksi seuraavat asiat:

1. Kaupunginhallituksen edustajien raportit toimielinten kokouksista.
2. Lupa- ja valvontaviraston päätös 23.10.2026:
- Myllylammen ja Porlan vedenottamoiden suoja-alueen määrittäminen
3. Maanmittauslaitos 19.10.2026 myönnetty lunastuslupa 172372/03
04/2026, Lohjan alueen 110 kV voimajohtosaneeraukset
4. Teknisen lautakunnan päätös 21.10.2026 § 150 Haikarin saunan
suunnitelmien ja kilpailutusaineiston esittely

Lisätiedot

Hallintoasiantuntija Hannele Turunen, hannele.turunen(at)lohja.fi

Oheismateriaali

- Lupa- ja valvontaviraston päätös Myllylammen ja Porlan
vedenottamoiden suoja-alueen määrittäminen
- MML myönnetty lunastuslupa 172372/03 04/2026, Lohjan alueen 110 kV
voimajohtosaneeraukset
- Tekninen lautakunta 21.10.2026 § 150 Haikarin saunan suunnitelmien ja
kilpailutusaineiston esittely

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Ståhl Petra

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää merkitä asiat tiedoksi.

Päätös
